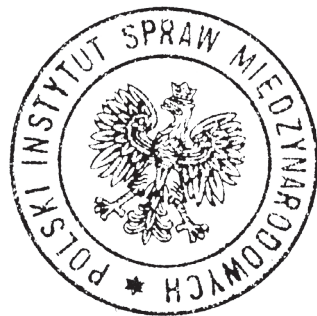

P
D
D

POLSKIE DOKUMENTY DYPLOMATYCZNE

KOMITET REDAKCYJNY

Przewodniczący
Sławomir Dębski

Wiceprzewodniczący i redaktor naczelny
Włodzimierz Borodziej

Członkowie zwyczajni

Jerzy W. Borejsza, Bogdan Grzełoński, Małgorzata Gmurczyk-Wrońska,
Magdalena Hułas, Marek Kornat, Maciej Koźmiński, Andrzej Kunert,
[Zbigniew Landau], Paweł Machcewicz, Piotr M. Majewski, Andrzej Paczkowski,
Adam Daniel Rotfeld, Krzysztof Ruchniewicz, Ryszard Stemplowski,
Jacek Tebinka, Mariusz Wołos, Stanisław Żerko

Członkowie ex officio

zastępca dyrektora PISM – Jacek Foks

zastępca dyrektora Biura Archiwum i Zarządzania Informacją MSZ
– Małgorzata Mroczkowska

Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych – p.o. Ryszard Wojtkowski
dyrektor Archiwum Akt Nowych – Tadeusz Krawczak

Sekretarz
Piotr Długolecki

POLSKIE
DOKUMENTY
DYPLOMATYCZNE

1980
styczeń–czerwiec

REDAKTOR

Piotr Długolecki

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
WARSZAWA 2018

Wydawca dziękuje Archiwum Akt Nowych i Archiwum Ministerstwa
Spraw Zagranicznych za pomoc udzieloną przy powstawaniu publikacji

© POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH 2018

www.pism.pl, www.pdd.pism.pl

OPRACOWANIE REDAKCYJNE
Eliza Otto

INDEKS OSOBOWY
Marcin Furdyna

INDEKS RZECZOWY
Marta Przyłuska-Brzostek

REDAKCJA TECHNICZNA
PROJEKT OKŁADKI
Dorota Dołęgowska

ISSN: 2449-6774
ISBN: 978-83-66091-14-6

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
UL. WARECKA 1A, 00-950 WARSZAWA

Druk:
Centrum Poligrafii Sp. z o.o.
ul. Łopuszańska 53, 02-232 Warszawa

SPIS TREŚCI

WSTĘP	VII
LISTA DOKUMENTÓW	XIX
DOKUMENTY	1
ANEKSY	953
WYKAZ SKRÓTÓW	985
INDEKS RZECZOWY	995
INDEKS OSOBOWY	1011

WSTĘP

Międzynarodowa aktywność PRL w pierwszej połowie 1980 r. została zdominowana przez konsekwencje narastającego wewnętrznego kryzysu gospodarczego. W efekcie prymat spraw gospodarczych nad politycznymi radykalnie zawęził pole manewru w polityce zagranicznej. Działania polskich dyplomatów coraz bardziej koncentrowały się wokół prób uzyskania kolejnych kredytów i kontraktów, co stawiało polską służbę zagraniczną w roli petenta dość rozpaczliwie zabiegającego o finansową pomoc. Taka sytuacja rzecz jasna ograniczała możliwość realizacji celów politycznych.

Dodatkowo wszystkie starania podejmowane były w realiach zaostrzającej się sytuacji międzynarodowej. Interwencja wojskowa ZSRR w Afganistanie z grudnia 1979 r. w oczywisty sposób pogorszyła relacje międzyblokowe, wpływając tym samym również na kształt stosunków Polski z krajami zachodnimi. Próbą przełamania impasu było zorganizowane w Wilanowie przy pomocy polskiej dyplomacji spotkanie sekretarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji. Jednakże brak realnych efektów francusko-radzieckiego szczytu i związane z nim kontrowersje sprawiły, że nie przyczynił się on w znaczący sposób do poprawy polskiej pozycji międzynarodowej.

Za pewien rodzaj ucieczki do przodu należy uznać koncepcję zwołania w Warszawie konferencji w sprawie odprężenia militarnego i rozbrojenia. W ówczesnej sytuacji międzynarodowej nie było szans na jej realizację, ale działania promujące tę inicjatywę miały pokazać Polskę jako istotnego partnera politycznego i jednocześnie przesłonić wewnętrzne problemy polityczno-gospodarcze.

Na kształt relacji PRL z krajami zachodnimi miała wpływ także pewna aktywizacja środowisk opozycyjnych oraz naciski państw demokratycznych w sprawie złagodzenia represji wobec nich. Wydaje się także, że partnerzy polityczni, widząc schyłek epoki gierkowskiej, nie angażowali się zbyt w rozwój politycznych relacji z Polską i czekali na zmianę władzy oraz możliwość nowego ułożenia stosunków.

Ciekawym elementem polskiej polityki zagranicznej były kontakty ze Stolicą Apostolską, które od wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża nabrały niecodziennego charakteru. Relacje te stanowią dobry przykład wykorzystania polskiej słabości, w obliczu której watykańscy dyplomaci niezmiennie stanowczo realizowali swoje interesy, chociażby w sprawie polskojęzycznej edycji „L'Osservatore Romano”.

W kontaktach z ZSRR i krajami socjalistycznymi z jednej strony dominowały polskie starania w zakresie uzyskiwania pomocy gospodarczej, z drugiej zaś dostrzec można obawy o rozwój sytuacji w PRL i jej stabilność wewnętrzną.

Aktywność polskiej dyplomacji wobec krajów Trzeciego Świata była podporządkowana próbom zwiększenia polskiego eksportu i działaniom zmierzającym do pozyskania kolejnych intratnych kontraktów. Jednak słabość gospodarcza kraju sprawiała, że PRL nawet w przypadku podpisania korzystnej umowy nie była z reguły w stanie wywiązać się z jej zobowiązań. Drugą dominantą działań wobec krajów tego obszaru było ograniczenie udzielania tzw. bratniej pomocy, przekazywanej z reguły opozycyjnym partiom komunistycznym czy państwom o komunistycznym lub socjalistycznym systemie rządów, które oczekiwały znaczącego wsparcia.

W relacjach pozapolitycznych na plan pierwszy wysuwają się kwestie dotyczące bojkotu moskiewskiej olimpiady oraz sprawy związane z aktywnością, którą w późniejszych latach zaczęto określać mianem polityki historycznej. Obchody rocznicy zakończenia II wojny światowej oraz podnoszona przez środowiska polonijne kwestia upamiętnienia 40. rocznicy zbrodni katyńskiej były ważnymi elementami tzw. miękkiej dyplomacji. Niepokój strony polskiej wzbudzała także – dostrzegalna zarówno w NRD, jak i w RFN – aktywizacja działań naukowych i popularyzatorskich dotyczących historii Prus. Osobnym wątkiem była kwestia relacji polsko-żydowskich i polityka władz PRL wobec postulatów zgłaszanych przez organizacje żydowskie.

Sytuacja wewnętrznego kryzysu skutkowała także wzrostem zainteresowania sprawami kraju wśród środowisk polonijnych. Przedstawiciele Polonii dodatkowo mobilizowały marcowe wybory do Sejmu i organizacja zagranicznych punktów wyborczych, które często stawały się obiektami antykomunistycznych protestów czy demonstracji.

Wydarzeniem, które oceniano jako kończące pewną epokę, była śmierć prezydenta Jugosławii, a uroczystości pogrzebowe w Belgradzie stworzyły jednocześnie okazję do rozmów politycznych przybyłych na nie szefów państw i rządów. Atmosfera schyłkowości była zresztą wyraźnie odczuwalna niezależnie od śmierci Tito. Uczestnicy stosunków międzynarodowych mieli świadomość końca okresu *détente* i początku nowej epoki, nazywanej niekiedy drugą zimną wojną. Przykładem oddającym ówczesne nastroje może być impas rozmów rozbrojeniowych i świadcząca o nim dobitnie XX runda wiedeńskich rokowań, za której jedyny pozytywny rezultat uznano „sam fakt jej normalnego odbycia” (dok. nr 297).

W pierwszych sześciu miesiącach 1980 r. Polska nawiązała (na szczeblu ambasad) stosunki dyplomatyczne z Republiką Dżibuti (24 lutego, zob. dok. nr 25) i z Grenadą (30 maja, zob. dok. nr 402).

STRUKTURA MSZ

W pierwszej połowie 1980 r. w resorcie dyplomacji nie doszło do żadnych istotnych zmian strukturalnych i personalnych. Urząd ministra spraw zagranicznych sprawował (od 1976 r.) Emil Wojtaszek, zaś funkcję wiceministrów pełnili: Józef Czyrek, Marian Dmochowski, Marian Dobrosielski i Eugeniusz Kułaga. Stanowisko dyrektora generalnego MSZ zajmował (od 1972 r.) Karol Nowakowski.

Pośród departamentów funkcjonujących w ramach centrali MSZ największe znaczenie miały tzw. departamenty terytorialne, odpowiedzialne za stosunki polityczne z poszczególnymi krajami. Należały do nich Departament ds. Stosunków z ZSRR (powstały w 1973 r.), Departament I (stosunki z europejskimi krajami socjalistycznymi), Departament II (sprawy Azji, Australii i Oceanii), Departament III (kwestie Ameryki Północnej i Południowej), Departament IV (Europa Zachodnia) oraz Departament V (Afryka i Bliski Wschód).

Dodatkowo w skład MSZ wchodziły także: Departament Studiów i Programowania, Departament Międzynarodowych Organizacji, Departament Konsularny, Departament Kadr i Szkolenia, Departament Administracji, Finansów i Inwestycji, Departament Łączności oraz Departament Prasy, Współpracy Kulturalnej i Naukowej, a także Departament Prawno-Traktatowy, który w 1980 r. odpowiadał m.in. za „przygotowanie i przeprowadzenie za granicą wyborów do Sejmu PRL” (zob. aneks nr I). Ponadto w resorcie funkcjonowały

Gabinet Ministra, Biuro Wojskowe, Centrum Informacji, Protokół Dyplomatyczny, Archiwum, Biuro Tłumaczy i Samodzielny Referat ds. Socjalnych. Strukturę MSZ w pierwszej połowie 1980 r. (wraz z informacją o osobach kierujących poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi) przedstawia schemat zamieszczony w aneksie nr II¹.

PODSTAWA ŹRÓDŁOWA I KRYTERIA WYBORU

Kwerenda przeprowadzona na potrzeby tomu objęła przede wszystkim dokumenty zgromadzone w Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz w Archiwum Akt Nowych. Dodatkowo dzięki materiałom udostępnionym przez recenzenta tomu dra Władysława Bułhaka oraz wsparciu dra Przemysława Gasztolda możliwe było także wykorzystanie kilku dokumentów przechowywanych w Archiwum IPN. Marginalne znaczenie miała kwerenda przeprowadzona w Archiwum Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, w zasobach którego jest przechowywana część dokumentów dawnego Ministerstwa Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej².

Najistotniejsze znaczenie spośród wykorzystanych kolekcji miał Zespół Depesz znajdujący się w Archiwum MSZ. Przechowywane są w nim szyfrogramy przesyłane między placówkami dyplomatycznymi i konsularnymi (także misjami wojskowymi i przedstawicielstwami przy organizacjach międzynarodowych) a centralą MSZ. Ze względu na brak lepszego (szybszego i skuteczniejszego) kanału komunikacji stanowią one unikalne źródło ukazujące politykę zagraniczną w akcji, m.in. ilustrując bieżące reakcje na wydarzenia międzynarodowe. Specyficzny zbiór w Zespole Depesz stanowią tzw. szyfrogramy okólne (okólniki) przesyłane do wszystkich bądź – w zależności od poruszanej tematyki – do części placówek dyplomatycznych. Są to najczęściej zbiorcze instrukcje dotyczące działania w konkretnych sprawach lub też informacje o składanych i przyjmowanych wizytach, prowadzonych rozmowach czy stanowisku PRL wobec najważniejszych wydarzeń polityki międzynarodowej. Ze względu na swą esencjonalność są znacznie ciekawsze niż wielostronicowe notatki i pozwalają na zamieszczenie w tomie większej liczby dokumentów, a tym samym na pełniejsze zilustrowanie polskiej polityki zagranicznej. Ponadto wykorzystanie

¹ Szerzej na temat struktury MSZ zob. K. Szczepanik, *Organizacja polskiej służby zagranicznej 1918–2010*, Wydawnictwo Naukowe Askon, Warszawa 2012.

² Większość archiwaliów wytworzonych przez MHZiGM (i MHZ) włączono do zbiorów Archiwum Akt Nowych.

okólników ułatwia uniknięcie wielokrotnego publikowania tych samych informacji. W notatkach z wizyt bowiem bardzo często zawierano informację o bieżącej polskiej polityce zagranicznej przekazywaną zagranicznemu rozmówcy, częstokroć w niezmienionej formie. Przewaga okólników nie oznacza oczywiście całkowitej rezygnacji z publikowania notatek – szeroki wybór tego typu dokumentów również wszedł w skład tomu.

Szyfrogramy zostały także wykorzystane jako obszerne cytaty w przypisach, co pozwoliło na zarysowanie szerszego kontekstu lub ukazanie dalszego ciągu czy genezy danej sprawy.

Kwerenda w Archiwum MSZ objęła też materiały wytworzone przez wszystkie komórki organizacyjne resortu dyplomacji (udostępniane na podstawie tzw. spisów zdawczo-odbiorczych). Umożliwiło to zamieszczenie w tomie szeregu dokumentów zarówno z departamentów terytorialnych, jak i problemowych, spośród których wyróżnić można archiwalia DPWKiN, Departamentu Konsularnego oraz Departamentu Studiów i Programowania. Warto także wspomnieć o dokumentach Gabinetu Ministra, ilustrujących m.in. posiedzenia kierownictwa resortu.

Należy również zauważyć, że w zbiorach Archiwum MSZ znajdują się dokumenty nie tylko dyplomatycznej, lecz także wojskowej, wywiadowczej czy gospodarczej proveniencji. Trafiały one do MSZ z reguły w ramach konsultacji międzyresortowych. Dzięki temu możliwe było opublikowanie chociażby materiałów MSW dotyczących wymiany osobowej. Co równie istotne, ministerstwo odpowiadało też za łączność szyfrową innych resortów, w tym MHZiGM, i w rezultacie kwerenda w zbiorach AMSZ pozwoliła na umieszczenie w tomie także materiałów ilustrujących działania handlowe i gospodarcze.

W Archiwum Akt Nowych podczas kwerendy skoncentrowano się przede wszystkim na zespole KC PZPR, w którym najwięcej uwagi poświęcono dokumentom Biura Politycznego, Sekretariatu KC, Kancelarii Sekretariatu, Wydziału Zagranicznego oraz Sekretariatu I Sekretarza. Pozwoliło to na opublikowanie w tomie dokumentów relacjonujących m.in. polityczne rozmowy Edwarda Gierka w czasie jego pobytu w Belgradzie w związku z uroczystościami pogrzebowymi prezydenta Jugosławii. Poszukiwania przeprowadzono również w zespole Urząd Rady Ministrów, zawierającym m.in. protokoły posiedzeń Rady Ministrów i posiedzeń Prezydium Rządu, a także w rzadziej wykorzystywanym przez badaczy zespole Urząd Rady Ministrów – Kancelaria Tajna, gdzie z kolei znalazły się m.in. materiały ilustrujące obsługę zagranicznego zadłużenia PRL.

Za rozczarowującą należy uznać kwerendę dotyczącą przechowywanej w AAN (wspomnianej wyżej) dokumentacji MHZiGM, poświęconej z reguły

szczegółom spraw gospodarczych. Bez wątpienia zdecydowanie ciekawsze materiały wytworzone przez to ministerstwo znajdują się w Archiwum MSZ.

Generalnie materiały zgromadzone w AAN stanowią jedynie uzupełnienie tomu (mniej niż 10% dokumentów), opartego przede wszystkim na dokumentach przechowywanych w AMSZ.

Stan zachowania zasobu archiwalnego należy uznać za więcej niż zadowalający (choć oczywiście akta nie zachowały się w 100%). We wspomnianym Zespole Depesz (zawierającym ok. 28 tys. szyfrogramów za cały rok 1980) są dostępne niemalże wszystkie wytworzone ówczesnie dokumenty³. Stwierdzić można jedynie nieliczne braki czy też pomyłki w ułożeniu dokumentów w odpowiednich teczkach, wynikające najpewniej z niedostatków organizacyjnych.

Podobnie wysoko należy ocenić stan zachowania dokumentów wytworzonych przez poszczególne komórki organizacyjne MSZ, a także archiwaliów przechowywanych w AAN.

Pewnego rodzaju wyjątek stanowi sprawa notatki z rozmów Edwarda Gierka z prezydentem Francji i sekretarzem generalnym KC KPZR, której mimo szeroko zakrojonej kwerendy nie udało się odnaleźć. Poszukiwania archiwalne pozwoliły na opublikowanie szeregu materiałów dotyczących przygotowań do rozmów, jak też dokumentów ilustrujących późniejsze reakcje, brak jednak notatki z samego spotkania (I sekretarz KC PZPR uczestniczył w początkowej fazie rozmowy, po której rozpoczęło się bilateralne spotkanie francusko-radzieckie). Według relacji Andrzeja Werblana (odpowiedzialnego za przygotowanie rozmów) notatkę „na pewno” sporządzono, z kolei Jerzy Smoliński (ówczesny pracownik referatu radzieckiego w WZ KC PZPR) wspominał, że taką notatkę widział u Jerzego Waszczuka (szefa Kancelarii Sekretariatu KC PZPR)⁴. Jednakże drobiazgowa kwerenda w zespole KC PZPR (AAN), ze szczególnym uwzględnieniem akt Sekretariatu Jerzego Waszczuka, dała wynik negatywny⁵. Niewykluczone jednak, że dokumentu takiego w ogóle nie sporządzono. Z reguły tego typu spotkanie było omawiane przez Biuro Polityczne KC, a do protokołu dołączano właściwą notatkę, rozsyłaną wcześniej członkom BP

³ Zgodnie z „Wykazem dzienników ewidencji szyfrogramów wchodzących i wychodzących” (przekazanym 10 grudnia 1982 r. przez Wydział Szyfrów Departamentu Łączności do Archiwum MSZ) w ciągu całego 1980 r. centrala i placówki wysłały ponad 28 tys. szyfrogramów. Złożyło się na nie niemalże 11 tys. szyfrogramów wysłanych z Warszawy i nieco ponad 17 tys. przekazanych przez placówki zagraniczne; AMSZ, Departament Łączności 28/82, w. 1.

⁴ Relacje z lipca 2018 r.

⁵ Także w swoich wspomnieniach Jerzy Waszczuk nie przekazał istotnych informacji na temat przebiegu rozmów, J. Waszczuk, *Biografia niezłustrowana. Świadek historii w „Białym Domu”*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013, s. 121–123.

jako podstawę do dyskusji. Tymczasem w tym przypadku BP jedynie wysłuchało informacji Gierka na temat rozmów, nie ma natomiast załącznika, brak także jakiegokolwiek informacji na jego temat (zob. przypis do dok. nr 436)⁶.

Prezentowany tom obejmuje dokumenty z pierwszych sześciu miesięcy 1980 r. O ile początkowa cezura nie wymaga komentarza – wyznacza ją, zgodnie z zasadą przyjętą w Polskich Dokumentach Dyplomatycznych, początek roku kalendarzowego, o tyle konieczne jest zamieszczenie kilku słów wyjaśnienia dotyczących cezury końcowej. Pierwotnie planowano edycję wszystkich dokumentów z 1980 r. w jednym wolumenie, jednakże po zakończeniu kwerendy zdecydowano o edycji dwutomowej. Z jednej strony przesądziły o tym względy praktyczne (dobry stan zachowania zasobu), z drugiej chęć zapoznania czytelników z jak największą ilością dokumentów (w zdecydowanej większości) niewykorzystywanych dotychczas przez badaczy. Dzięki temu możliwa będzie również edycja szerokiego wyboru materiałów z drugiego półrocza, ukazująca m.in. międzynarodowe aspekty powstania „Solidarności” i światowe reakcje na groźbę radzieckiej interwencji w Polsce.

Zadaniem każdego tomu PDD jest oddanie całokształtu polityki zagranicznej w dokumentowanym okresie. Oznacza to, że kwalifikując dokumenty do druku, starano się ukazać relacje PRL z możliwie dużą liczbą państw. Jednakże z oczywistych względów zdecydowanie więcej dokumentów dotyczy stosunków z RFN czy ZSRR niż kontaktów z Republiką Wysp Świętego Tomasza i Książęcą czy Sri Lanką.

Generalnie starano się unikać dokumentów dotyczących spraw wewnętrznych danego państwa czy jego kontaktów z krajami trzecimi, koncentrując się na materiałach ściśle związanych z polityką zagraniczną PRL. Z tego też powodu jedynie marginalnie wykorzystano raporty roczne placówek, które z reguły w małym stopniu dotyczą polskiej polityki zagranicznej. Z zakwalifikowanych do druku dwóch raportów okresowych (dok. nr 325 i 493, ambasada w Canberze i Katmandu) opublikowano jedynie te fragmenty, które bezpośrednio dotyczą relacji z Polską.

W doborze dokumentów kierowano się także względami praktycznymi i, jak już wspomniano, niektóre notatki z wizyt starano się zastępować okólnikami czy szyfrogramami (bez szkody dla wartości badawczej). Dążono do ograniczenia ilości dokumentów dotyczących szczegółów spraw gospodarczych,

⁶ Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku publikacji tomu ilustrującego wydarczenia z 1975 r. Wówczas nie udało się odnaleźć notatki z rozmowy Edwarda Gierka z Helmutem Schmidtem w Helsinkach (najprawdopodobniej nie została sporządzona). Zob. P. Machcewicz (red.), *Polskie Dokumenty Dyplomatyczne 1975*, PISM, Warszawa 2010.

choć w przypadku 1980 r. jest to zadanie niezmiernie trudne. Głęboki kryzys wewnętrzny i rosnące zadłużenie zaowocowały znaczącą ekonomizacją polskiej polityki zagranicznej, a dodatkowo relacje PRL z niektórymi państwami ograniczały się w zasadzie do kontaktów handlowych.

Podobnie jak w innych tego typu wydawnictwach rezygnowano z zamieszczania materiałów oficjalnych, tzn. umów, traktatów, układów, porozumień, komunikatów, deklaracji, oświadczeń czy konwencji. Warto tutaj odnieść się do najbardziej znanej i najstarszej tego typu serii wydawniczej – *Foreign Relations of the United States*, której polskim odpowiednikiem jest seria PDD. Otóż we FRUS-ach nie znajdziemy materiałów oficjalnych, publikowane są one w odrębnym wydawnictwie – *United States Treaties and Other International Agreements*. Wykaz ważniejszych bilateralnych umów międzynarodowych zawartych przez Polskę w pierwszej połowie 1980 r. znalazł się w aneksie nr III.

W tomie opublikowano także pewną ilość dokumentów ukazujących sposób funkcjonowania resortu dyplomacji. Tego typu technalia (jak na przykład informacja o wykonaniu budżetu MSZ) zgrupowano w aneksie nr I, w którym również zamieszczono materiały ilustrujące organizację zagranicznych punktów głosowania w czasie wyborów do Sejmu.

OPRACOWANIE DOKUMENTÓW

Dokumenty zamieszczone są w tomie w porządku chronologicznym. Jedynie 6 spośród 513 dokumentów wchodzących w skład tomu opublikowano we fragmentach, pozostałe zostały przytoczone w całości. Pominięcia dotyczą najczęściej spraw wewnętrznych państw trzecich. Zostały one oznaczone nawiasem kwadratowym, a w przypisach odredakcyjnych podano informację, czego dotyczyła pominięta część. W tego typu sytuacjach także w główkach zaznaczono, że mamy do czynienia jedynie z fragmentem dokumentu.

Publikowane materiały zostały oznaczone numerem porządkowym oraz główką, w której podano datę dzienną wytworzenia dokumentu, jego autora i odbiorcę, a także krótką informację, czego dany dokument dotyczy.

W przypadkach, w których ustalenie precyzyjnej daty dziennej nie było możliwe, podano datę przybliżoną (w nawiasie kwadratowym). Jako że wszystkie dokumenty pochodzą z 1980 r., zrezygnowano z podawania w główkach dat rocznych. W przypadku szyfrogramów przesyłanych do MSZ zaniechano każdorazowego podawania jego odbiorcy (lub odbiorców), centrala była bowiem najczęstszym adresatem szyfrogramów przesyłanych z placówek. Jeśli jednak

dany szyfrogram był kierowany jedynie do adresata spoza MSZ (bezpośrednio do premiera bądź do KC PZPR, MHZiGM czy Ministerstwa Finansów), zostało to odnotowane.

Dwa dokumenty zamieszczone w tomie to rękopisy, co zostało zaznaczone w metryczce skrótem rkps. Pozostała część archiwaliów została opublikowana na podstawie maszynopisów.

Zrezygnowano z podawania informacji, czy mamy do czynienia z kopią, odpisem, czy oryginałem dokumentu – niektóre z publikowanych materiałów sporządzane były w wielu (czasem nawet kilkudziesięciu) kopiach. Zrezygnowano także z przytaczania rozdzielników wewnętrznych, czasami bowiem dokument był przesyłany do kilkudziesięciu osób. Natomiast w przypadku przesłania dokumentu poza centralę MSZ informację na ten temat zamieszczono w przypisie. Z reguły nie publikowano także pism przewodnich (przenosząc ich treść do przypisu, jeśli zawierały istotne informacje).

W trzech przypadkach w trakcie kwerendy udało się odnaleźć jedynie projekt danego dokumentu, co zostało zaznaczone w główce. Zdecydowana większość dokumentów miała charakter tajny (lub tajny specjalnego znaczenia) i klauzulę tę przytoczono.

W metryczce każdego z dokumentów umieszczono sygnaturę, pod którą dokument można odnaleźć w archiwum.

Zdecydowana większość publikowanych archiwaliów to inedita. Jedynie trzy spośród nich znane już są z wcześniejszych edycji. Dotyczy to dwóch dokumentów (nr 196 i 454) poświęconych relacjom z NRD i RFN opublikowanych w zbiorze przygotowanym przez Mieczysława Tomalę⁷ oraz jednego dokumentu (nr 407) ilustrującego działania Układu Warszawskiego, który także (choć w nieco innej wersji i z inną datacją) został już ogłoszony drukiem⁸,

Odredakcyjne przypisy rzeczowe, podobnie jak ma to miejsce w seriach zagranicznych, ograniczono do niezbędnego minimum, stosując zasadę wyjaśniania danej sprawy przy pierwszej wzmiance. W tomie zamieszczono nieco ponad 700 przypisów odredakcyjnych, z czego znaczącą część stanowią cytaty dokumentów archiwalnych. Korzystanie z tomu ułatwia rozbudowany indeks rzeczowo-geograficzny, zawierający szczegółowe odniesienia do poszczególnych spraw i wydarzeń, takich jak składane wizyty czy umowy międzynarodowe. W indeksie osobowym podano informacje o funkcjach pełnionych

⁷ M. Tomala, *Polityka i dyplomacja polska wobec Niemiec*, t. II: 1971–1990, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2006, s. 124–127 i 529–530.

⁸ W. Jarząbek (oprac.), *PRL w politycznych strukturach Układu Warszawskiego w latach 1955–1980*, ISP PAN, Warszawa 2008, dok. nr 45, s. 419–425.

przez poszczególne osoby w okresie styczeń–czerwiec 1980 r. Nie ingerowano w oryginalną pisownię nazwisk obcych w dokumentach, jeżeli pisane były powszechnie w wersji spolonizowanej (np. Strougal zamiast Štrougal). Prawdłowy zapis odnotowano w indeksie osobowym. Skr3oty i skr3otowce występujące w dokumentach rozwinęto w wykazie skr3otów znajdującym się w końcowej części publikacji.

Dokumenty publikowane są zgodnie z obowiązującymi w 1980 r. zasadami ortograficznymi. Nie ingerowano także w oryginalny styl dokumentów, jednakże w sytuacjach, gdzie niezręczność językowa bądź opuszczenie wyrazu mogą utrudniać zrozumienie tekstu, wprowadzono odpowiedni przypis literowy. Nieliczne ingerencje korektorskie polegały na wstawieniu znaków interpunkcyjnych oraz poprawieniu oczywistych błędów i usterek literowych i ortograficznych. Nie ingerowano także w sposób używania wielkich liter, ich stosowanie w dokumentach urzędowych bowiem rządziło się i rządzi swoimi prawami. Nieliczne dopiski redakcyjne, pozwalające na pełniejsze zrozumienie tekstu, oznaczono nawiasami kwadratowymi.

W przypadku przypisów oryginalnie istniejących w dokumentach, oznaczonych symbolami: x, xx itd., zdecydowano o umieszczeniu ich między przypisami odredakcyjnymi (oznaczonymi cyframi). Cechy charakterystyczne dokumentu – podkreślenia, uwagi na marginesie – zaznaczono za pomocą przypisów literowych:

- ^a...^a tak w tekście,
- ^b...^b komentarz odręczny,
- ^c...^c odręczna poprawka w tekście lub dopisek,
- ^d...^d podkreślenie odręczne,
- ^e...^e zakreślone na marginesie,
- ^f...^f podpis odręczny,
- ^g...^g podpis nieczytelny,
- ^h...^h przekreślone,
- ⁱ...ⁱ tekst nieczytelny,
- ^j...^j znak zapytania.

PODZIĘKOWANIA

W pierwszej kolejności dziękuję pracownikom Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Archiwum Akt Nowych za pomoc okazaną w czasie prowadzonej kwerendy.

Słowa wdzięczności kieruję także do recenzentów tomu dr. Władysława Bułhaka i prof. Andrzeja Friszke za wnikliwe recenzje. Podziękowania należą się również członkom Komitetu Redakcyjnego serii PDD, w tym przede wszystkim prof. Andrzejowi Paczkowskiemu, za przekazanie cennych uwag do pierwotnej wersji tomu.

Dziękuję też dr. Przemysławowi Gasztoldowi, któremu zawdzięczam możliwość umieszczenia w tomie dokumentów pochodzących z Archiwum IPN.

Jestem także wdzięczny prof. Ryszardowi Żelichowskiemu, Pawłowi Cernance, Jerzemu Smolińskiemu, Piotrowi Donefnerowi oraz ambasadorowi Krzysztofowi Płomińskiemu, którzy okazali pomoc w wyjaśnieniu niektórych kwestii szczegółowych.

Dziękuję ponadto redaktorowi naczelnemu serii prof. Włodzimierzowi Borodziejowi za stałą współpracę w czasie kolejnych etapów prac nad tomem.

Piotr Długolecki

LISTA DOKUMENTÓW

nr	data	tytuł–treść	strona
1	1 stycznia,	szyfrogram ambasadora w Luandzie Możliwości rozwoju współpracy gospodarczej z Angolą, która „pragnie dokonać skoku jakościowego we współpracy z nami, tj. przejścia od wymiany handlowej do współpracy gospodarczej”.	3
2	1 stycznia,	szyfrogram ambasadora w Luandzie „W Luandzie tworzą się bandy rabunkowe” zagrażające bez- pieczeństwu pracowników placówki.	4
3	2 stycznia,	szyfrogram ambasadora w Belgradzie do ministra przemysłu maszynowego Niezadowolenie Belgradu z powodu opóźnień dostaw samo- chodów osobowych do Jugosławii.	5
4	2 stycznia,	szyfrogram wiceministra Kulągi do ambasadora w Kabulu Instrukcja w sprawie współpracy z nowymi władzami Afgani- stanu: „Podkreślcie [...] poparcie Polski dla celów rewolucji afgańskiej i jej kierownictwa”.	6
5	3 stycznia,	szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku „W roku 1979 w Konsulacie Generalnym PRL w Nowym Jor- ku nastąpił dalszy wzrost aktywności polityczno-informacyj- nej, polonijnej, kulturalno-naukowej, prawno-spadkowej oraz czynności konsularnych”.	8

LISTA DOKUMENTÓW

6	3 stycznia, szyfrogram ambasadora w Kabulu „Kierownictwo DRA wyraża przekonanie, że kraje wspólnoty kierując się proletariackim internacjonalizmem i solidarnością udzielią niezbędnej pomocy i poparcia w obronie DRA poprzez środki masowej informacji na międzynarodowym forum”.	9
7	3 stycznia, szyfrogram ambasady w Islamabadzie Krytyczne stanowisko władz Pakistanu wobec interwencji ZSRR w Afganistanie.	11
8	3 stycznia, notatka wicedyrektora Departamentu Prasy, Współpracy Kulturalnej i Naukowej „Ponad 30 naszych placówek napotyka na utrudnienia ze strony władz miejscowych odnośnie odbioru, dystrybucji i popularyzacji polskich materiałów informacyjno-propagandowych”.	12
9	3 stycznia, notatka ministra spraw zagranicznych i kierownika Wydziału Zagranicznego KC PZPR Przygotowania do obchodów 25. rocznicy ustanowienia Układu Warszawskiego: program „przewiduje imprezy krajowe oraz międzynarodowe organizowane przez poszczególne państwa członkowskie, w tym dwie imprezy, których organizację powierzono Polsce”.	16
10	4 stycznia, szyfrogram stałego przedstawiciela przy Biurze ONZ w Genewie W czasie obrad XXXVI sesji Komisji Praw Człowieka „należy liczyć się z dalszą aktywnością Zachodu w sprawie ustanowienia wysokiego komisarza d/s praw człowieka lub też ustanowienia centrum praw człowieka ONZ”.	18
11	4 stycznia, szyfrogram ambasadora w Paryżu Francuskie oceny sytuacji międzynarodowej po interwencji ZSRR w Afganistanie: prezydent zaniepokojony „możliwością negatywnych implikacji tego kroku na proces odprężenia w skali zarówno europejskiej, jak i światowej”.	20
12	4 stycznia, okólnik dyrektora Departamentu Studiów i Programowania XIX runda wiedeńskich rokowań rozbrojeniowych „przebiegała w zmienionym, generalnie mniej korzystnym klimacie”, w czasie obrad „nie przełamano impasu w żadnej z kontrowersyjnych spraw”.	21
13	4 stycznia, szyfrogram ambasadora w Phenianie Konieczne zwiększenie wynagrodzeń pracowników placówki: „Z dniem 1.01.1980 roku podwojono ceny dla CD w Phenianie na żywność, usługi i znacznie podwyższono na artykuły przemysłowe”.	23

LISTA DOKUMENTÓW

14	4 stycznia, szyfrogram ambasadora w Limie do zastępcy kierownika Wydziału Zagranicznego KC PZPR Prośba Peruwiańskiej Partii Komunistycznej o „pilną pomoc finansową naszej partii na ich potrzeby w kampanii wyborczej”.	25
15	4 stycznia, szyfrogram wiceministra Kułagi do stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku Wytyczne na nadzwyczajną sesję Rady Bezpieczeństwa poświęconą sytuacji w Afganistanie: konieczne „zakwestionowanie tytułu RB do rozpatrywania sprawy wbrew stanowisku rządu Afganistanu”.	26
16	4 stycznia, szyfrogram wiceministra Kułagi do ambasadora w Moskwie Prośba o „przekonsultowanie problemu i uzyskanie stanowiska w MID ZSRR” w sprawie stosunków z Tajwanem.	28
17	4 stycznia, notatka Gabinetu Ministra [?] (fragment) „W związku z VIII Zjazdem PZPR ważnym zadaniem jest doprowadzenie do znacznej intensyfikacji polskiej obecności w zagranicznych środkach masowego przekazu”.	29
18	5 stycznia, szyfrogram ambasadora w Londynie „Premier Thatcher oraz lord Carrington oceniają, że obecność fizyczna wojsk radzieckich w Afganistanie zmieniła dotychczasowe procesy militarno-polityczne świata”.	30
19	6 stycznia, szyfrogram ambasadora w Kairze Pogorszenie relacji egipsko-radzieckich.	32
20	7 stycznia, szyfrogram wiceministra Czyrka do ambasadora w Kolonii „Misja interweniuje zdecydowanie” w sprawie nazewnictwa stosowanego na drogowskazach w Berlinie Zachodnim. „Uważamy za celowe wznowienie interwencji w tej sprawie w AA”.	33
21	7 stycznia, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasadora w Madrycie Zainteresowanie strony polskiej rozwojem współpracy gospodarczej z Hiszpanią.	34
22	7 stycznia, notatka informacyjna Prośba ambasadora KRLD o poparcie planów utworzenia wspólnej reprezentacji koreańskiej w czasie igrzysk olimpijskich w Moskwie.	35
23	8 stycznia, szyfrogram ambasadora w Hadze „Sugeruję wyrażenie zgody” w sprawie wydania wizy dziennikarzowi holenderskiemu na przyjazd w związku z VIII zjazdem PZPR.	36

LISTA DOKUMENTÓW

24	8 stycznia, szyfrogram ambasadora w Rzymie Komunistyczna przewodnicząca włoskiej Izby Deputowanych „wysoko ocenia działalność Polski na rzecz odprężenia i współpracy międzynarodowej” i jednocześnie „krytycznie ocenia interwencję radziecką w Afganistanie”.	37
25	8 stycznia, szyfrogram dyrektora Departamentu IV do ambasadora w Paryżu Pomimo formalnego nawiązania stosunków dyplomatycznych „PRL nie planuje otwarcia w najbliższym czasie placówki dyplomatycznej w Dżibuti”.	39
26	9 stycznia, szyfrogram wiceministra Kułagi do ambasadora w New Delhi Gratulacje I sekretarza KC PZPR dla przywódczyni Indyjskiego Kongresu Narodowego: „Jestem przekonany, że Pani zwycięstwo w wyborach powszechnych pozwoli jeszcze bardziej rozwinąć wszechstronną współpracę naszych krajów w obopólnym interesie oraz w interesie pokoju na świecie”.	40
27	9 stycznia, szyfrogram szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Planowane spotkanie Jana Pawła II z korpusem dyplomatycznym: „w sprawie wydarzeń w Afganistanie papież przejawia – jak dotąd – bardzo dużą ostrożność i wstrzeźliwość”.	41
28	9 stycznia, szyfrogram ambasadora w Paryżu do wicepremiera i kierownika MHZiGM Pozytywne efekty rozmów wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej w sprawie szczegółów polsko-francuskiej współpracy gospodarczej.	43
29	9 stycznia, szyfrogram wicedyrektora Departamentu II do ambasadorów w Phnom Penh i Hanoi Celem wizyty delegacji Kampuczy w Polsce „było uzyskanie w trybie pilnym dalszej pomocy bezzwrotnej [...]. W rozmowach nie podnoszono i nie omawiano żadnych spraw dot. wymiany handlowej i współpracy gospodarczej”.	45
30	9 stycznia, szyfrogram dyrektora DPWKiN do ambasadora w Kolonii Wytyczne dla polskich korespondentów w RFN w sprawie oceny stanu realizacji zaleceń podręcznikowych.	46
31	10 stycznia, szyfrogram ambasady w Moskwie Sugestie Departamentu Prasy MSZ ZSRR w sprawie działań propagandowych: „proces odprężenia, nadwerężony wprawdzie ostatnimi posunięciami USA, jest obiektywną koniecznością i leży zarówno w interesie ZSRR, jak i USA oraz całej ludzkości”.	47

LISTA DOKUMENTÓW

32	10 stycznia, szyfrogram stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku	48
	Przygotowania ZSRR i krajów socjalistycznych do VI sesji nadzwyczajnej Zgromadzenia Ogólnego poświęconej sytuacji w Afganistanie: „Uzgodniono koordynację działań wśród zbliżonych do nas KN dla pozyskania pozytywnych wystąpień i stanowiska w głosowaniu z ich strony”.	
33	10 stycznia, szyfrogram ambasadora w Nairobi	50
	Pogorszenie relacji polsko-kenijskich w wyniku interwencji ZSRR w Afganistanie.	
34	10 stycznia, szyfrogram ambasadora w Londynie	51
	Zdecydowane komentarze prasowe w związku z zatrzymaniem studentów brytyjskich przez władze polskie: „Biorąc pod uwagę brutalne zaangażowanie środków masowego przekazu oraz wyraźnie dywersyjny charakter działania dwóch studentów, proponuję, abyśmy zareagowali bardzo ostro”.	
35	10 stycznia, notatka wicedyrektora Departamentu II	53
	Chargé d'affaires Afganistanu „podziękował za poparcie, jakie Polska udzieliła i udziela rewolucji afgańskiej”.	
36	11 stycznia, szyfrogram ambasadora w Luandzie	54
	Przedstawiciele Demokratycznej Republiki Wysp Świętego Tomasza i Książęcej „zwrócili się z prośbą o przyjęcie w Polsce w końcu lutego br. delegacji roboczej na szczepie ministerialnym w celu omówienia zagadnień dotyczących rozwinięcia współpracy dwustronnej oraz zapoznania się z potencjałem gospodarczym PRL”.	
37	11 stycznia, okólnik dyrektora Departamentu Łączności	55
	W związku z zagrożeniem bezpieczeństwa polskich placówek dyplomatyczno-konsularnych „proszę o wydanie odpowiednich dyspozycji wszystkim pracownikom podległych placówek zalecających zachowanie ostrożności”.	
38	13 stycznia, szyfrogram szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską	56
	Sekretarz Rady Spraw Publicznych Kościoła „uważa, że aktualny stan stosunków między państwem i kościołem właściwie odzwierciedla realia tak wewnętrzne, jak i zewnętrzne. To samo można powiedzieć o stosunkach między PRL i Stolicą Apostolską”.	
39	14 stycznia, szyfrogram ambasadora w Kabulu	58
	Reakcje korpusu dyplomatycznego na wydarzenia w Afganistanie: „powstała sytuacja wewnętrzna i międzynarodowa będzie wymagała dość długiej obecności wojsk radzieckich”.	

LISTA DOKUMENTÓW

40	14 stycznia, szyfrogram ambasadora w Luandzie Zagrożenie bezpieczeństwa placówki: „13.01 o godzinie 14.45 ponownie dokonano włamania do rezydencji. [...] Ranilem napastnika w nogę”.	59
41	14 stycznia, szyfrogram wiceministra Kułagi do stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku Informacje od ambasadora w Waszyngtonie: „w DS wyraża się zaniepokojenie i zdziwienie” z powodu ostrego wystąpienia polskiego na VI sesji nadzwyczajnej ZO ONZ.	61
42	14 stycznia, pismo wicedyrektora DPWKiN (z załącznikiem) „Departament II proponuje oznakowanie na nowo wydawanych mapach polskich całego Timoru barwami Indonezji”.	62
43	14 stycznia, notatka informacyjna W rozmowie z dyrektorem Departamentu I „Tow. Sieber przekazał wyjaśnienie MSZ NRD w sprawie brutalnego zachowania się policji NRD wobec obywateli polskich w lipcu 1979 r.”.	64
44	15 stycznia, szyfrogram ambasadora w Bukareszcie „RPK nie zgadza się z akcją radziecką w Afganistanie jako sprzeczną z zasadami socjalistycznymi”.	67
45	15 stycznia, szyfrogram ministra spraw zagranicznych (z Moskwy) do I sekretarza KC PZPR Informacja o wizycie w ZSRR: „Rozmowy z Gromyko serdeczne”, w sprawie Afganistanu „dziękował za solidarność i zrozumienie”.	68
46	16 stycznia, szyfrogram ambasadora w Pradze „Od dłuższego czasu napływały sygnały o korumpowaniu i demoralizowaniu pracowników budowy elektrowni w Prunerovie”.	70
47	16 stycznia, szyfrogram ambasadora w Hanoi Konieczne skierowanie do Wietnamu lekarza dla sprawowania opieki medycznej nad obywatelami polskimi.	71
48	16 stycznia, szyfrogram ambasadora w Hadze Premier Holandii „zdecydowanie potwierdził gotowość dalszego rozwoju współpracy”.	72
49	16 stycznia, szyfrogram ambasady w Konakry Prośba władz partyjnych „o dostarczenie Gwinei w postaci daru 5000 sztuk pochodni potrzebnych dla zorganizowania nocnego marszu rewolucyjnego”.	73

LISTA DOKUMENTÓW

50	16 stycznia, szyfrogram ambasadora w Londynie Arcybiskup Canterbury „chciałby w odpowiednim czasie złożyć wizytę w Polsce, ponieważ jest to jedyny kraj europejski, którego nie odwiedził. Pragnąłby nadać tej wizycie znaczenie polityczne, służące umocnieniu odprężenia europejskiego oraz współpracy między społeczeństwami”.	74
51	16 stycznia, notatka DPWKiN „Rozmowy w sprawie udostępnienia wszystkich materiałów archiwalnych dotyczących Żydów w Polsce (tzw. judaica) prowadzone są już od kilku lat”.	76
52	17 stycznia, szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku „15 bm. z naszej inicjatywy konsulowie Służewski i Jankowski przeprowadzili rozmowę i złożyli protest na piśmie [...] w związku z brutalną formą aresztowania grupy 141 naszych obywateli”.	77
53	17 stycznia, szyfrogram ambasadora w Damaszku Seria zamachów terrorystycznych w Syrii wymierzonych w przedstawicielstwa ZSRR.	79
54	17 stycznia, szyfrogram ambasadora w Londynie „Kierownictwo katedry slawistycznej” na Uniwersytecie w Glasgow „poinformowało, że w przypadku braku zgody władz polskich na powrót Kukulskiego wykłady języka polskiego zostaną przerwane”.	80
55	17 stycznia, szyfrogram ambasadora w Londynie Zdaniem szefa Komitetu Spraw Zagranicznych Rady Deputowanych Żydów Brytyjskich „polepszenie stosunków między Żydami a PRL jest dostrzegalne”.	81
56	18 stycznia, notatka wicedyrektora DPWKiN „O błędnych politycznie i nieścisłych sformułowaniach w komunikacie PAP nt. Seminarium dla nauczycieli w Berlinie Zachodnim [...] poinformowaliśmy bezzwłocznie Wydział Prasy, Radia i TV KC PZPR”.	83
57	18 stycznia, szyfrogram dyrektora Departamentu II do ambasadora w Kabulu Rozmowy przeprowadzone w czasie wizyty ministra spraw zagranicznych Afganistanu w PRL „wykazały zgodność poglądów obu krajów na ocenę sytuacji międzynarodowej, przyczyny jej zaostrzenia oraz potrzebę kontynuowania polityki pokoju i odprężenia”.	85

LISTA DOKUMENTÓW

58	18 stycznia, szyfrogram ambasady w Kairze do wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej	86
	Nieprawidłowości w związku ze sprzedażą akumulatorów: „W sumie 60 procent akumulatorów klient odrzuca jako nie nadające się do eksploatacji. Pozostałe 40 procent wymaga poprawek, ponieważ są za długie”.	
59	[przed 19 stycznia], sprawozdanie dyrektora Departamentu Łączności	87
	W 1979 r. „Departament Łączności koncentrował się przede wszystkim na zapewnianiu pewnej i niezawodnej łączności z placówkami zagranicznymi PRL [...], jak również na ochronie i zabezpieczaniu placówek zagranicznych w związku z coraz większym zagrożeniem placówek”.	
60	19 stycznia, szyfrogram ambasadora w Paryżu do ministra przemysłu lekkiego	94
	Ewentualną wizytę w Polsce Pierre Cardin „traktowałby jako prestiżową prezentację swej firmy, nie oczekując żadnych wyników eksportowych”.	
61	19 stycznia, okólnik dyrektora Departamentu Konsularnego	95
	„Decyzją Kolegium MSZ zobowiązani jesteśmy do wnikliwego przeanalizowania zasad wydawania paszportów konsularnych i wiz osobom o tzw. podwójnym obywatelstwie”.	
62	19 stycznia, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasadora w Lagos	96
	„Bardzo nam zależy na dalszej kontrakcji sprzętu inwestycyjnego w Nigerii”.	
63	19 stycznia, notatka informacyjna	98
	„Tradycyjne coroczne rozmowy” ministra Wojtaszka „z Ministrem Spraw Zagranicznych ZSRR tow. A. Gromyko miały w tym roku szczególne znaczenie z uwagi na zmiany, jakie zachodzą w sytuacji międzynarodowej”.	
64	21 stycznia, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie	104
	Według opinii przekazanych przez Departament Stanu „mimo pogorszenia się stosunków USA–ZSRR Stany Zjednoczone opowiadają się za kontynuacją rozwoju stosunków z państwami Europy Wschodniej w oparciu o zasady wzajemnych korzyści”.	
65	21 stycznia, okólnik wiceministra Kułagi	105
	Przygotowania do Dekady ONZ na rzecz Kobiet: „Dołożymy starań, aby sprawa realizacji naszej Deklaracji o Wychowaniu Społeczeństw w Duchu Pokoju znalazła odzwierciedlenie w uchwałach konferencji”.	

LISTA DOKUMENTÓW

66	22 stycznia, szyfrogram ambasadora w Addis Abebie Organizacja leczenia w Polsce członków Komitetu Koordynacyjnego Sił Zbrojnych Etiopii.	107
67	22 stycznia, szyfrogram ambasadora w Canberze „Instytucje żydowskie otwierają 1 maja w Melbourne wystawę «Holocaust» dokumentującą zbrodnie hitlerowskie. Jest możliwość wprowadzenia materiałów o pomocy Polaków, jeżeli szybko dostarczymy duże fotopowiększenia”.	108
68	22 stycznia, szyfrogram ambasady w Ułan Bator Prośba władz Mongolii o „przyznanie na lata 1981–85 długoterminowego kredytu w wysokości 20–25 mln rubli transferowych” oraz „przyznanie pomocy bezzwrotnej w wysokości 5 mln rubli transferowych”.	109
69	22 stycznia, szyfrogram ambasadora w Kabulu Prezydent Afganistanu „prosił o przekazanie Tow. Gierkowi, członkom kierownictwa partii, państwa i rządu najserdeczniejszego podziękowania i głębokiej wdzięczności za solidarność, okazane poparcie i pomoc dla afgańskiej rewolucji”.	110
70	22 stycznia, okólnik wiceministra Kułagi „W związku z wydarzeniami w Afganistanie odnotowujemy akcję kierowania do placówek KS, w tym naszych, not i oświadczeń poszczególnych rządów i grup państw zawierających niejednokrotnie ostre i obraźliwe sformułowania p-ko ZSRR i obecnym władzom afgańskim”.	113
71	22 stycznia, okólnik wiceministra Dobrosielskiego „Przedstawcie na właściwym szczeblu, z uwzględnieniem specyfiki kraju urzędowania, nasze stanowisko w sprawie «Forum Naukowego» (Hamburg, 18.02.1980)”.	114
72	22 stycznia, szyfrogram dyrektora Departamentu II do ambasady w Ułan Bator Udział w pokazach filmowych organizowanych przez ambasadę Wielkiej Brytanii uzależniony od stanowiska ambasady ZSRR.	115
73	23 stycznia, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie Sekretarz handlu USA „ustosunkował się pozytywnie do moich stwierdzeń dot. dwustronnych stosunków handlowych oraz współpracy w zakresie rolnictwa i rybołówstwa”.	116
74	23 stycznia, szyfrogram konsula generalnego w Chicago „Wydarzenia międzynarodowe (zwłaszcza Afganistan) wykorzystywane są do rozniecania przez środki masowego	118

LISTA DOKUMENTÓW

	przekazu – w tym całą prasę polonijną naszego okręgu – nastrojów antyradzieckich”.	
75	24 stycznia, szyfrogram ambasadora w Belgradzie Wpływ stanu zdrowia przewodniczącego ZKJ na międzynarodową aktywność Jugosławii.	119
76	24 stycznia, szyfrogram ambasadora w Helsinkach „Doniesienia prasy norweskiej i szwedzkiej o rzekomych ruchach wojsk radzieckich wzdłuż wschodniej granicy Finlandii i w Zatoce Fińskiej wywołały poruszenie i nerwowość, szczególnie w północno-wschodniej części kraju”.	121
77	24 stycznia, szyfrogram dyrektora Departamentu Konsularnego do ambasadora w Canberze Instrukcja w sprawie protestów dotyczących akcji łączenia rodzin: „Zachowajcie spokój i nie poddawajcie się naciskom”.	122
78	24 stycznia, szyfrogram ambasadora w Kolonii Sekretarz generalny FDP „podkreślał wagę utrzymania dotychczasowych kontaktów z Polską, zwłaszcza w aktualnej sytuacji”.	123
79	24 stycznia, szyfrogram wicedyrektora Departamentu ds. Stosunków z ZSRR do ambasadora w Moskwie Instrukcja w sprawie stosunków polsko-amerykańskich: „Polska nie jest zainteresowana w zamrożeniu stosunków z żadnym krajem i nie może mieć takich zamiarów wobec USA”.	125
80	25 stycznia, szyfrogram ambasadora w Luandzie Próby usprawnienia współpracy gospodarczej PRL–Angola.	126
81	25 stycznia, szyfrogram ambasady w New Delhi do MHZiGM Większe możliwości sprzedaży uzbrojenia do Indii: „jest zainteresowanie indywidualnym wyposażeniem żołnierzy jednostek górskich”.	128
82	25 stycznia, szyfrogram szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Zdaniem księdza Stanisława Dziwisza „papież w sposób zadowolający wyraża się o aktualnym rozwoju stosunków między państwem i kościołem. W obecnych warunkach – bardziej niż w przeszłości – potrzebny jest na tym odcinku spokój, rozważa i dobry klimat”.	129
83	25 stycznia, szyfrogram ambasadora w Rzymie do kierownika MHZiGM „Pełne zainteresowanie rządu włoskiego dalszym intensywnym rozwojem ilościowym i jakościowym współpracy gospodarczej z Polską”.	130

LISTA DOKUMENTÓW

84	25 stycznia, szyfrogram ambasadora w Phnom Penh „Dotarliśmy do kierownictwa składów i magazynów, skąd można otrzymać wiele potrzebnych nam materiałów [...]. Faktycznie połowę otrzymanych już rzeczy uzyskaliśmy za darmo, a raczej za papierosy i alkohol”.	131
85	26 stycznia, szyfrogram ambasady w Lagos do wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej Korupcyjna oferta sprzedaży ropy naftowej.	132
86	27 stycznia, pismo Biura Organizacyjno-Prawnego PAN do dyrektora Departamentu Prawno-Traktatowego Trudności w zapewnieniu opieki konsularnej uczestnikom polskich wypraw polarnych: „Polska Akademia Nauk jest w stanie udzielić pomocy jedynie Wyprawom pracującym w południowej części Spitsbergenu. W przypadkach innych obowiązek ten spadnie na polskie władze konsularne”.	133
87	28 stycznia, szyfrogram konsula generalnego w Malmö „W budynku [...], w którym mieści się obecnie urząd, właściciel wynajął lokal ekstremistycznej organizacji – Stowarzyszeniu Polskich Kombatantów w Malmö z przeznaczeniem na klub”.	135
88	28 stycznia, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasady w Dhace Propozycje dotyczące sprzedaży uzbrojenia: „Czekamy na ostateczne stanowisko w sprawie naszych ofert. Jesteśmy gotowi negocjować i podpisać kontrakty”.	136
89	28 stycznia, notatka ambasady w Berlinie „Zgodnie z przyjętymi założeniami podstawowym celem działalności wspólnej Komisji Historyków PRL i NRD [...] jest koordynacja badań naukowych, ustalenie jednolitej metodologii badań historycznych, w tym szczególnie stosunków polsko-niemieckich, oraz prowadzenie działalności wydawniczej”.	137
90	[przed 29 stycznia], niepodpisana notatka Jednym z głównych celów spotkania I sekretarza KC PZPR z sekretarzem generalnym KC KPCz „było – obok omówienia stosunków dwustronnych i nadania im, a zwłaszcza współpracy gospodarczej, nowych impulsów – zmanifestowanie jedności obu partii i krajów, a także ich trwałych więzi z ZSRR i wspólnotą socjalistyczną w obliczu trudnej aktualnej sytuacji międzynarodowej”.	139

LISTA DOKUMENTÓW

91	29 stycznia, szyfrogram ambasadora w Berlinie „Na szczególną uwagę zasługuje obchodzona w tym roku 35 rocznica wyzwolenia Oświęcimia, zarówno ze względu na nadaną wagę i akcenty polskie”.	146
92	29 stycznia, szyfrogram ambasadora w Kolonii Zdaniem prezesa rady nadzorczej koncernu Kruppa „obecne napięcie w stosunkach ZSRR–USA nie powinno doprowadzić do ograniczenia współpracy gospodarczej między Europą Zachodnią i KS-ami”.	147
93	29 stycznia, szyfrogram ambasadora w Oslo „Dzisiaj szef protokołu w MSZ przekazał nam zaproszenie dla delegacji PRL na uroczystości 40-lecia bitwy o Narwik”.	148
94	29 stycznia, szyfrogram ambasadora w Dżakarcie Bojkot uroczystości organizowanych przez przedstawicielstwa Australii i Nowej Zelandii.	150
95	30 stycznia, okólnik ministra spraw zagranicznych W bieżącej sytuacji międzynarodowej „naszym głównym zadaniem jest działanie na rzecz niedopuszczenia do dalszego zaostrzenia sytuacji, szczególnie w Europie, utrzymania odprężenia i dotychczasowych płaszczyzn negocjacyjnych oraz uniknięcie negatywnych skutków obecnej sytuacji, szczególnie dla naszej gospodarki”.	150
96	30 stycznia, szyfrogram ambasadora w Tokio „Wczoraj złożyłem wizytę nowo mianowanemu wiceministrowi spraw zagranicznych [...]. Sprawy polskie są mu dość dobrze znane, okazuje wyraźną sympatię”.	153
97	30 stycznia, szyfrogram ambasadora w Algierze Zdaniem sekretarza generalnego MSZ Algierii „ostatnio stro- na polska stawia zbyt wygórowane żądania w zakresie wynagrodzeń” dla polskich specjalistów.	154
98	30 stycznia, notatka informacyjna W czasie 93. posiedzenia Komitetu Wykonawczego RWPG „przyjęto ustalenia idące w kierunku kontynuowania rozmów z EWG w sprawie normalizacji stosunków”.	156
99	30 stycznia, pismo wicedyrektora DPWKiN do Ministerstwa Kultury i Sztuki Kontrowersje we współpracy teatralnej PRL–RFN: „Ministerstwo Spraw Zagranicznych proponuje, aby [...] zerwać w ogóle kontakty z teatrem w Düsseldorfie”.	158

LISTA DOKUMENTÓW

100	31 stycznia, szyfrogram ambasadora w Paryżu do kierownika WZ KC PZPR	159
	Redaktor naczelny „L’Humanité” wkrótce „po spotkaniu z Tow. E. Gierkiem przygotuje ostateczną wersję wywiadu, którą przedstawi do akceptacji przed wyjazdem”.	
101	2 lutego, szyfrogram ambasadora w Pekinie	160
	We współpracy gospodarczej z Chinami „wyraźnie zarysowuje się niebezpieczna tendencja nie tylko obniżenia się procentowego udziału KS w obrotach chińskiego HZ, ale także spadku wysokości absolutnej obrotów”.	
102	2 lutego, szyfrogram ambasadora w Bejrucie	161
	Rezygnacja Libii z finansowania dostaw polskiego uzbrojenia dla OWP.	
103	4 lutego, szyfrogram ambasady w Waszyngtonie	163
	„W związku z planowaną na 12 bm, poprzez NBC, projekcją filmu «The End», zawierającego fragmenty obraźliwe dla Polski, dokonaliśmy interwencji w Departamencie Stanu”.	
104	4 lutego, szyfrogram ambasadora w Kolonii	164
	Imprezy organizacji ziomkowskich powodem ograniczenia udziału Polski w „Tygodniu Kilonii”.	
105	4 lutego, notatka Urzędu Rady Ministrów	165
	Kwestia zbiorów Pruskiej Biblioteki Państwowej: „Analiza przepisów i precedensów, a zwłaszcza polskie prawo wewnętrzne pozwalają [...] uznać odnalezioną część zbiorów za własność Skarbu Państwa Polskiego”.	
106	5 lutego, szyfrogram ambasadora w Paryżu	167
	„Proszę uprzejmie o szybkie przekazanie decyzji” w sprawie zgody na przyjazd Romana Polańskiego do Polski.	
107	5 lutego, szyfrogram ambasadora w Bangkoku	168
	Niewłaściwe zachowanie turystów polskich w Tajlandii.	
108	6 lutego, szyfrogram szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską	169
	Informacja księdza Adama Bonieckiego o planowanej edycji polskojęzycznej wersji „L’Osservatore Romano”.	
109	6 lutego, szyfrogram wicedyrektora DPWKiN do ambasadora w Hawanie	170
	Konieczne podjęcie działań w sprawie akredytacji stałego korespondenta „Trybuny Ludu” na Kubie.	

110	7 lutego, szyfrogram ambasadora w Paryżu „Zgodnie z planem działań inspiracyjnych przed VIII Zjazdem odbyliśmy [...] szereg spotkań z kierownictwem redakcji i poszczególnymi dziennikarzami”.	171
111	7 lutego, szyfrogram ambasadora w Hadze Trudności z obsadzeniem stanowiska lektora języka polskiego na Uniwersytecie Amsterdamskim.	172
112	7 lutego, szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku Publikacje prasowe na temat planowanej przebudowy dróg dojazdowych do klasztoru jasnogórskiego: „Ogłoszenie komunikatu wyciszyło ataki na nas oraz przyczyniło się do wyraźnego uspokojenia środowisk polonijnych oraz tut. polonijnej hierarchii katolickiej”.	173
113	7 lutego, szyfrogram szefa misji w Kaesongu „Ponadgodzinne rozmowy” przedstawicieli KRLD i Korei Południowej „przebiegały spokojnie, z pełną powagą, wzajemną uwagą i wolą porozumienia się”.	174
114	7 lutego, szyfrogram konsula generalnego w Chicago Krytyczne stanowisko środowisk polonijnych wobec programu telewizyjnego poświęconego życiu Polaków w USA.	175
115	7 lutego, szyfrogram ambasadora w Luandzie Opóźnienie przyjazdu polskiej grupy lekarzy weterynarii: „Oficjalnie oświadczono (koordynator radziecki), że nie może być rozpoczęta akcja szczepień ze względu na brak grupy polskiej i materiałów, które obiecała dostarczyć Polska”.	176
116	7 lutego, szyfrogram ambasadora w Paryżu „We francuskim MSZ (na szczepie roboczym) rozważa się” tematykę planowanej polsko-francuskiej współpracy na spotkaniu KBWE w Madrycie.	177
117	7 lutego, notatka dyrektora Gabinetu Ministra (z załącznikiem) „Należy konsekwentnie przestrzegać zasady, by całokształt współpracy z korpusem dyplomatycznym podporządkowany był interesom Państwa”.	178
118	8 lutego, szyfrogram ambasadora w Brukseli Ocena spotkania ministrów spraw zagranicznych krajów EWG: „traktują sprawę ew. bojkotu igrzysk jako jeden z głównych instrumentów nacisku na ZSRR”.	187
119	8 lutego, pilna notatka „Władze nikaraguańskie dążą do wszechstronnego zacieśnienia stosunków z krajami socjalistycznymi”.	188

LISTA DOKUMENTÓW

120	8 lutego, notatka informacyjna Sytuacja wewnętrzna Afganistanu: „Pierwszy miesiąc rządów nowej władzy cechował się pokonywaniem wielu trudności i próbami opanowania sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej”.	191
121	10 lutego, szyfrogram ambasadora w Teheranie Nieprawidłowa polska oficjalna nazwa Iranu.	196
122	11 lutego, szyfrogram ambasadora w Islamabadzie Prezydent Pakistanu „oświadczył na zakończenie, że «zachowują spokój, zimną głowę i pamiętają o swoim położeniu geograficznym»”.	197
123	11 lutego, szyfrogram ambasadora w Limie Poglębienie współpracy z peruwiańską reprezentacją olimpijską „może mieć wielkie znaczenie dla podjęcia przez tutejsze władze pozytywnej decyzji co do nieuczestniczenia Peru w bojkocie”.	198
124	12 lutego, szyfrogram dyrektora Departamentu Międzynarodowych Organizacji do ambasady w Moskwie Konsultacje w sprawie udziału polskich ekspertów w pracach ONZ: „Jesteśmy gotowi przedstawić kandydata na wysokim poziomie, znanego w ONZ, który zajmował się sprawami bezpieczeństwa poprzednio”.	199
125	12 lutego, szyfrogram konsula generalnego w Chicago „Wyświetlanie [...] filmu «Ziemia obiecana» wywołało gwałtowną reakcję miejscowych kół syjonistycznych”.	200
126	12 lutego, szyfrogram ambasady w Berlinie Uroczystości rocznicowe w Dreźnie i Magdeburgu upamiętniające ofiary bombardowań alianckich: „Jest to wznowienie tradycji z pierwszych lat po wojnie”.	201
127	12 lutego, szyfrogram dyrektora DPWKiN do ambasadora w Wiedniu „W związku z karygodną korespondencją I. Miller cofamy jej akredytację stałego korespondenta Die Presse, a także akredytację przy VIII Zjeździe”.	202
128	12 lutego, okólnik dyrektora Departamentu V W sprawie kryzysu w stosunkach libijsko-tunezyjskich „wyraziliśmy [...] niepokój w związku z powstawaniem kolejnego w świecie arabskim źródła napięcia”.	203
129	13 lutego, szyfrogram ambasady w Damaszku do MHZiGM Prośba o pilną ofertę na sprzedaż uzbrojenia Ludowemu Frontowi Wyzwolenia Palestyny.	205

LISTA DOKUMENTÓW

130	13 lutego, szyfrogram ambasady w Waszyngtonie „Uzyskaliśmy zgodę na ustanowienie stałego przedstawiciel- stwa PR i TV w Nowym Jorku”.	206
131	14 lutego, szyfrogram ambasady w Bernie do wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej Kwestia kredytów udzielanych w ramach OECD: „Rozmówcy oświadczyli, że w ramach przyjętego przez OECD consensusu będą w odniesieniu do nas stosowali możliwe maksymalnie korzystne warunki kredytowe”.	207
132	14 lutego, szyfrogram wicedyrektora Departamentu Administracji, Finansów i Inwestycji do ambasadora w Meksyku Prośba o zwolnienie z opłat celnych przesyłki z alkoholem dla korespondenta „Trybuny Ludu”.	208
133	14 lutego, szyfrogram wiceministra Kułagi do stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku Instrukcje w sprawie procesu Alicji Wesołowskiej: „Śledztwo zostało zakończone, a akt oskarżenia przekazany do Sądu”.	209
134	15 lutego, szyfrogram ambasadora w Sztokholmie „Pierwsze reakcje Szwedów na propozycję zwolania w War- szawie konferencji w sprawie odprężenia militarnego i rozbro- jenia są na ogół życzliwe, lecz i wstrzemiężliwe”.	211
135	15 lutego, szyfrogram ambasadora w Canberze Trudności w polsko-australijskiej współpracy rybołówczej.	212
136	15 lutego, notatka Departamentu II „Cechą charakterystyczną naszych stosunków gospodar- czych z Japonią była i jest znaczna przewaga importu nad eksportem”.	213
137	15 lutego, notatka dyrektora Biura Paszportów MSW Specyfika wymiany osobowej PRL–RFN: „Duża ilość po- wiązań rodzinnych powoduje, że ponad 80 proc. wyjazdów prywatnych (czasowych) do RFN dochodzi do skutku na podstawie zaproszeń. Spory ich odsetek stanowią podróże rozpoznawcze lub z zamiarem odmowy powrotu”.	215
138	[po 15 lutego], notatka Departamentu I Przedstawiciel Szwajcarskiej Partii Pracy na VIII zjeździe PZPR „wykazał dobre rozeznanie w naszej problematyce po- litycznej i gospodarczej”.	220
139	16 lutego, szyfrogram ambasadora w Dar es Salaam „Sprawa naszego udziału w budowie kopalni węgla w Sakoa” głównym tematem rozmowy z prezydentem Madagaskaru.	222

LISTA DOKUMENTÓW

140	16 lutego, szyfrogram prezesa Polskiego Komitetu Olimpijskiego (z Nowego Jorku)	223
	„Jednomyślne przyjęcie przez MKOl rezolucji w sprawie przeprowadzenia moskiewskich Igrzysk zgodnie z planem ocenia się tutaj jako wielki sukces radzieckich i osobistą porażkę Cartera”.	
141	16 lutego, szyfrogram ambasadora w Nairobi	224
	„Wyraziłem zdecydowany protest i ubolewanie” w związku z oznaczaniem granicy polsko-niemieckiej w prasie kenijskiej.	
142	16 lutego, szyfrogram ambasadora w Londynie do kierownika MHZiGM	225
	Zdaniem przedstawiciela Kolumbii „współpracę polsko-kolumbijską w budowie kopalń winno się oprzeć o dwustronnie korzystny pakiet propozycji, które zakładałyby także zakupy polskie w Kolumbii”.	
143	17 lutego, szyfrogram konsula generalnego w Chicago	226
	„Nadal otrzymujemy paszporty ze sfalszowanymi przedłużeniami [...]. Spotykamy się z zarzutami, że nic nie robimy, aby ukrócić ten proceder”.	
144	18 lutego, szyfrogram ambasadora w Kopenhadze	228
	„Delegacja KPD powróciła z VIII Zjazdu do Kopenhagi z dobrymi wrażeniami”.	
145	18 lutego, okólnik wiceministra Czyrka	229
	„Wielkie znaczenie przywiązujemy do propozycji E. Gierka odbycia w Warszawie konferencji w sprawie odprężenia militarnego i rozbrojenia w Europie”.	
146	18 lutego, pilna notatka	231
	Oświadczenie złożone wiceministrowi Czyrkowi przez ambasadora USA: „Stany Zjednoczone nie zakładają zmian w swych stosunkach z PRL. Stosunki te są dobre i strona amerykańska chciałaby je dalej rozwijać [...] w ramach istniejących programów”.	
147	19 lutego, szyfrogram ambasady w Kolonii	234
	„Policja kolońska powiadomiła dzisiaj, że wydali zgodę na demonstrację kilku osób przed naszą ambasadą z użyciem transparentów, pochodni i ulotek”.	
148	19 lutego, szyfrogram ambasady w New Delhi do ministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej	235
	„Możliwością zakupu cukru w Polsce zainteresowała się Indira Gandhi. Nawet symboliczne ilości 20–30 tysięcy ton miałyby kolosalne znaczenie propagandowe”.	

LISTA DOKUMENTÓW

149	19 lutego, szyfrogram ambasady w Moskwie „W dniach 11–15 lutego telewizja i radio radzieckie poświęciło wiele uwagi VIII Zjazdowi PZPR”.	236
150	19 lutego, okólnik wiceministra Czyrka i kierownika Kancelarii Sekretariatu KC Instrukcja w sprawie działań propagandowych: „VIII Zjazd PZPR stał się ważnym wydarzeniem międzynarodowym, o czym świadczą liczne odgłosy prasowe”.	237
151	19 lutego, notatka POP przy ambasadzie w Paryżu dla Wydziału Zagranicznego KC PZPR Zatrudnianie polskich pracowników na terenie Francji: należy „kierować do pracy w Spółkach jedynie wyróżniających się pracowników, o pełnych kwalifikacjach moralno-zawodowych”.	239
152	20 lutego, notatka ambasady w Kolonii „W związku z kolońskim procesem [...] oraz wydanymi wyrokami nastąpiło ożywienie dyskusji w środkach masowego przekazu RFN w sprawie ścigania zbrodniarzy nazistowskich”.	244
153	21 lutego, szyfrogram konsula generalnego w Chicago „Wyświetlenie filmu «The End» bez akcentów antypolskich Polonia przyjęła jako znaczący sukces w walce w obronie imienia Polaków”.	246
154	21 lutego, szyfrogram ambasadora w Rabacie „Tutejsze MSZ wystąpiło z notą o skierowanie na rok szkolny 1980/81 do szkolnictwa średniego 150 nauczycieli”, jednakże „marokańskie władze szkolne w ostatnim okresie bardzo zaostrzyły kryteria znajomości francuskiego”.	247
155	21 lutego, szyfrogram ambasadora w Kopenhadze Organizacja polowania w Polsce dla małżonka królowej Danii: „Księżę byłby gotów przybyć do Polski na przełomie marca–kwietnia”.	248
156	21 lutego, szyfrogram członka BP KC PZPR i wiceministra Czyrka do szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Instrukcja do rozmowy z księdzem Dziwiszem w sprawie VIII zjazdu PZPR: „Zjazd Partii odbył się w klimacie twórczej oceny dorobku i naszych trudności”.	249
157	21 lutego, szyfrogram ambasady w Kabulu „W chwili obecnej w Kabulu odbywają się demonstracje przeciwko innowiercom, a głównie wojskom radzieckim w Afganistanie”.	252

LISTA DOKUMENTÓW

158	22 lutego, szyfrogram dyrektora Departamentu Kadr i Szkolenia do ambasadora w Paryżu Prośba o sprawdzenie kosztów udziału Józefa Tejchmy w kursie języka francuskiego.	253
159	22 lutego, szyfrogram ambasady w Waszyngtonie „Interweniowaliśmy w DS” w sprawie zatrzymania polskiego statku rybackiego przez Straż Wybrzeża Stanów Zjednoczonych.	254
160	22 lutego, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasady w Kinszasie „PolSERVICE jest w trakcie przygotowywania kandydatów” przewidzianych do zatrudnienia w Zairze.	255
161	23 lutego, szyfrogram wiceministra Czyrka do szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Starania o uzyskanie audiencji profesora Jana Szczepańskiego u papieża: „W rozmowie z Dziwizem lub Silvestrinim starajcie się – w taktowny sposób – zapewnić kontakt Szczepańskiego z Wojtyłą”.	256
162	23 lutego, szyfrogram ambasady w Nikozji Pogłoski na temat „poufnych informacji, że Polska zamierza dostarczyć broń na Cypr, w tym czołgi”.	257
163	23 lutego, szyfrogram ambasadora w Dakarze Pytanie nuncjusza o możliwość organizacji w Mauretanii placówki misyjnej polskich sióstr zakonnych.	258
164	23 lutego, pismo Departamentu Finansów MON do Departamentu V MSZ (z załącznikiem) Potrzeba „podjęcia stosownych przedsięwzięć w celu wyegzekwowania z Sekretariatu ONZ należności strony polskiej z tytułu udziału PWJS w DSZ ONZ na Bliskim Wschodzie”.	259
165	23 lutego, notatka dyrektora Departamentu IV i wicedyrektora Gabinetu Ministra Inspekcja ambasady w Oslo: „jest rzeczą niezbędną, by nasza ambasada w Oslo aktywniej obserwowała sytuację wewnętrzną i politykę zagraniczną kraju urzędowania i czynnie wpływała na tworzenie warunków politycznych do dalszego rozwijania stosunków polsko-norweskich we wszystkich dziedzinach”.	264
166	23 lutego, szyfrogram ambasady w Teheranie do MHZiGM Prośba MSZ Iranu „o ofertę na dostawy uzbrojenia osobistego dla policji i żandarmerii”.	270

LISTA DOKUMENTÓW

167	25 lutego, szyfrogram ambasadora w Kabulu Zagrożenie bezpieczeństwa i komplikacja sytuacji wewnętrznej w Afganistanie: „Tylko przypadek zdecydował, że uniknęliśmy śmierci”.	271
168	25 lutego, szyfrogram ambasadora w Kabulu „Samochód «Łada» na drodze z lotniska do ambasady został zdemolowany przez rebeliantów”.	272
169	25 lutego, szyfrogram ambasadora w Ottawie Zaproszenie dla Stanisława Skalskiego na uroczystości rocznicowe organizowane przez emigracyjne środowiska kombatanckie w Kanadzie.	273
170	25 lutego, szyfrogram dyrektora Departamentu Łączności do ambasadora w Kabulu Kwestia bezpieczeństwa pracowników i gmachu placówki: „Nie sądzimy, aby ambasada mogła być celem bezpośredniego ataku, nie należy natomiast wykluczyć możliwości wtargnięcia na jej teren grup dywersyjnych w następstwie ucieczki lub innych działań”.	274
171	25 lutego, szyfrogram ambasadora w Hadze Ustalenia w sprawie udziału polskiej delegacji w uroczystościach koronacyjnych w Holandii.	275
172	26 lutego, szyfrogram ambasadora w Dar es Salaam Zagrożenie bezpieczeństwa placówki: „Częstotliwość włamań do domów cudzoziemców w ostatnim okresie bardzo się zwiększa”.	277
173	26 lutego, szyfrogram szefa misji w Kaesongu Ustalenia w sprawie zainstalowania radiostacji.	278
174	27 lutego, notatka Sekretariatu KC PZPR [?] „Wszyscy uczestnicy” moskiewskiej narady przedstawicieli partii w krajach socjalistycznych „podzielili ocenę sytuacji międzynarodowej i przyczyn napięcia zawartą w referacie towarzysza Ponomariowa”.	279
175	27 lutego, projekt notatki Wydziału Zagranicznego i Wydziału Administracyjnego KC PZPR „Mimo organizacyjnego zróżnicowania Żydostwa mamy jednak do czynienia z precyzyjnym i skoordynowanym planem oddziaływania na Polskę”.	281
176	28 lutego, szyfrogram ambasadora w Kolonii do wicepremiera Wrzaszczyka Warunki uzyskania dodatkowych kredytów w RFN.	286

LISTA DOKUMENTÓW

177	29 lutego, szyfrogram ambasadora w Ottawie Radzieckie zastrzeżenia wobec postawy polskiej delegacji w czasie konferencji ICAO.	287
178	29 lutego, szyfrogram ambasadora w Ankarze Minister spraw zagranicznych Turcji „stwierdził, że musi uważnie przestudiować wysuniętą przez Polskę ideę KOMiR, zapoznać swój rząd i wtedy będzie mógł udzielić definitywnej odpowiedzi”.	288
179	29 lutego, szyfrogram ambasadora w Addis Abebie do wiceministra obrony narodowej „Proszą Polskę jako specjalnie zaufanego sojusznika o pomoc w przygotowaniu 45-min. filmu dokumentalnego dla ich dal- szego szkolenia”.	289
180	29 lutego, notatka dyrektora Departamentu II Ambasador KRLD „wyrażał pozytywne opinie o przebiegu VIII Zjazdu PZPR (wchodził w skład delegacji PPK). Pod- kreślił również, iż podczas ostatniego pobytu w Phenianie otrzymał wytyczne Kim Ir Sena w sprawie dalszego rozwija- nia stosunków bilateralnych”.	290
181	29 lutego, notatka informacyjna Zagraniczne reakcje na zgłoszenie inicjatywy zwołania w Warszawie konferencji odprężenia militarnego i rozbro- jenia: „Dominowały przychylne oceny inicjatywy jako prze- jawu głębokiego zaangażowania Polski w sprawę odprężenia i rozbrojenia”.	292
182	1 marca, szyfrogram ministra finansów do ambasadora w Waszyngtonie Przekazanie ambasadorowi USA danych dotyczących obro- tów płatniczych PRL.	296
183	1 marca, notatka ambasady w Tiranie Ograniczone możliwości prowadzenia działań propagando- wych w Albanii.	297
184	[przed 3 marca], raport końcowy międzyresortowego kolegium ds. koordynacji informacji o stosunkach z zagranicą Potrzeba podjęcia prac „nad utworzeniem w perspektywie centralnego rejestru podstawowych materiałów informacyj- nych nadsyłanych do kraju przez placówki zagraniczne PRL”.	299
185	3 marca, szyfrogram ambasadora w Meksyku „Z inicjatywy państw Układu Warszawskiego 9 maja odbę- dzie się w Meksyku manifestacja dla uczczenia 35 rocznicy zwycięstwa nad faszyzmem”.	307

LISTA DOKUMENTÓW

186	3 marca, szyfrogram ambasadora w Kolonii Przyjęcie wspólnego komunikatu na zakończenie Forum Naukowego KBWE w Hamburgu: „Naukowa część dokumentu nie budzi kontrowersji”.	308
187	3 marca, szyfrogram ambasadora w Kolonii „Ze względu na duże odległości zamierzamy zorganizować punkty głosowania w siedzibach LOT we Frankfurcie i Hamburgu”.	309
188	3 marca, szyfrogram ambasadora w Kabulu Aktualna sytuacja w Afganistanie: „ocenia się, że liczba zabitych stosunkowo niewielka (nie ma oficjalnych danych)”.	310
189	3 marca, szyfrogram ambasadora w Addis Abebie Konflikt erytrejski: „Kontakty i rozmowy pomiędzy Sudanem i Etiopią na temat normalizacji stosunków rozwijają się pomyślnie”.	312
190	4 marca, szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku Zmiana na stanowisku prezesa Fundacji Kościuszkowskiej.	313
191	4 marca, szyfrogram ambasadora w Kolonii Minister spraw zagranicznych RFN „kilkakrotnie podkreślał wielkie zainteresowanie rządu RFN przebiegiem Zjazdu, przemówieniem Tow. Gierka i rezolucją w sprawach międzynarodowych, a także wagą, jaką przywiązują do ponowienia propozycji zwołania KOMiR”.	315
192	5 marca, szyfrogram ambasadora w Ankarze Trudne negocjacje zakupu spuścizny po Michale Sokolnickim.	317
193	6 marca, szyfrogram ambasadora w Belgradzie „W nastroju ludzi wyczuwa się już pewne oznaki «zmęczenia» ciągłym napięciem w związku z codziennymi poważnymi, ale ogólnikowymi komunikatami” na temat złego stanu zdrowia prezydenta Jugosławii.	318
194	6 marca, notatka Wydziału Zagranicznego KC „PZPR utrzymuje z KP Izraela stałe kontakty partyjne”.	320
195	6 marca, pismo dyrektora Departamentu II do Działu Wydawnictw PISM Uwagi do edycji dokumentów dyplomatycznych dotyczących polityki zagranicznej ChRL: „Nie wydaje się właściwe zamieszczanie w zbiorze dokumentów polityki zagranicznej ChRL materiałów publikowanych przez wydawnictwa z Tajwanu i Hong Kongu jako dokumentów oryginalnych”.	322

196	[przed 7 marca], niepodpisana notatka „Celem kolejnego dorocznego spotkania” I sekretarza KC PZPR z sekretarzem generalnym KC NPSJ „było omówie- nie dalszego rozwoju współpracy między obydwoma krajami, zwłaszcza w stosunkach gospodarczych, i nadanie jej nowych impulsów, podkreślenie jedności obu partii i krajów, ich trwa- łych więzi ze Związkiem Radzieckim i wspólnotą socjalistycz- ną w obliczu złożonej aktualnej sytuacji międzynarodowej”.	324
197	7 marca, szyfrogram ambasadora w Londynie Protesty w związku z aresztowaniem opozycjonisty Edmunda Zadrożyńskiego: „Kampania [...] przybiera na sile”.	331
198	7 marca, szyfrogram ambasadora w Rzymie Ambasador RFN przy Stolicy Apostolskiej „jest w bliskich stosunkach z kanclerzem Schmidtem i wie, że również kanc- lerz, jak i bliskie mu koła SPD z zadowoleniem przyjęły zmia- ny, jakie dokonały się w kierownictwie w Polsce”.	332
199	7 marca, szyfrogram ambasadora w Dar es Salaam Na naradzie ambasadorów krajów socjalistycznych uznano za celowe „w trybie pilnym nawiązać kontakt z tworzącym się rządem Zimbabwe”.	333
200	7 marca, notatka informacyjna Ambasador ChRL w czasie rozmowy z dyrektorem Depar- tamentu II „wykazał zainteresowanie przede wszystkim za- gadnieniami związanymi z VIII Zjazdem PZPR, który określił jako «doniosłe wydarzenie w życiu narodu polskiego»”.	334
201	8 marca, szyfrogram misji wojskowej w Berlinie Zachodnim Eksplozja w budynku konsulatu generalnego ZSRR: „Misja USA [...] nie ma jeszcze jasności, kto jest sprawcą zamachu”.	336
202	9 marca, notatka konsula generalnego w Szanghaju Ocena Chińsko-Polskiego Towarzystwa Okrętowego Chipol- brok: „wyniki działalności ekonomicznej były pomyślne”.	337
203	10 marca, okólnik wiceministra Czyrka „Dotychczasowe wstępne i niepełne reakcje na propozycję E. Gierka odbycia w W-wie KOMiR, mimo pewnych niuan- sów, są zachęcające i wskazują na gotowość rozpatrzenia jej z należytą uwagą”.	339
204	10 marca, notatka informacyjna W czasie wizyty wiceministra spraw zagranicznych Fran- cji w Polsce „obie strony wyraziły głębokie zainteresowanie utrzymaniem uprzywilejowanego charakteru wzajemnych	342

LISTA DOKUMENTÓW

	stosunków i tworzeniem warunków ich dalszego wszechstronnego rozwoju”.	
205	11 marca, szyfrogram szefa misji w Kaesongu „Ostatnio oficerowie z Kaesongu wywierają na nas nacisk, ażeby nasza delegacja wystosowała pisemne podziękowanie Kim Ir Senowi” za przekazanie dwóch telewizorów i klimatyzatorów.	347
206	11 marca, szyfrogram ambasady w Bernie do MHZiGM „Likwidacja KG w Zurichu oznacza automatyczną likwidację Wydziału Handlu”.	349
207	11 marca, szyfrogram ambasadora w Londynie Brytyjskie oceny VIII zjazdu PZPR: „Inicjatywę I Sekretarza KC PZPR zwołania w Warszawie konferencji w sprawie odprężenia militarnego i rozbrojenia oceniają jako ważny wkład Polski w utrzymanie tempa dialogu państw europejskich na temat bezpieczeństwa kontynentu”.	350
208	11 marca, szyfrogram ambasadora w Kolonii Kancierz RFN „podkreślał, że w Polsce ocenia się z dużym realizmem i wyczuciem obecną sytuację międzynarodową”.	352
209	11 marca, szyfrogram ambasadora w Addis Abebie „Tut. władze proszą o podanie okoliczności zaginięcia dwóch studentów Politechniki Gdańskiej”.	354
210	[przed 12 marca], notatka Departamentu IV Sytuacja społeczności polonijnej w Danii: „Okres powojenny zadecydował o pewnym podziale duńskiej Polonii na tle stosunku do PRL”.	354
211	12 marca, szyfrogram wiceministra Czyrka do ambasadora w Kolonii „Jak wynika z Waszych ocen i innych źródeł, w RFN nasila się działalność rewizjonistyczna godząca w podstawy normalizacji”.	359
212	12 marca, szyfrogram dyrektora Departamentu II do ambasadora w Pekinie Kontrowersje w sprawie konkursu chopinowskiego i działań Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Chińskiej.	361
213	13 marca, szyfrogram konsula generalnego w Chicago „Podczas pobytu w Chicago 10 bm. Brzeziński spotkał się również z działaczami polonijnymi w Związku Narodowym Polskim”.	362
214	13 marca, szyfrogram ambasadora w Helsinkach Trudności w polsko-fińskich stosunkach gospodarczych.	363

LISTA DOKUMENTÓW

215	13 marca, szyfrogram ambasadora w Atenach do MHZiGM Zapytanie o ofertę na sprzedaż uzbrojenia armii libańskiej.	364
216	13 marca, szyfrogram ambasadora w Paryżu „Praktycznie nie spotkaliśmy się z głosami negatywnymi o KOMiR”.	365
217	13 marca, szyfrogram ambasadora w Wiedniu Przekazanie obrazu w darze prezydentowi Gdańska przez samozwańczego premiera rządu Wolnego Miasta Gdańska na uchodźstwie.	366
218	13 marca, pismo szefa misji wojskowej w Berlinie Zachodnim (z załącznikiem) Kontrowersje związane z organizacją uroczystości Forum Niemieckiego: „Misja przeprowadziła przed imprezą rozmowy z przedstawicielami trzech mocarstw zachodnich w Berlinie Zachodnim, domagając się zakazu jej odbycia”.	367
219	14 marca, szyfrogram ambasadora w Limie do ministra przemysłu maszyn ciężkich i rolniczych oraz do szefa MHZiGM Trudności w eksporcie traktorów do Urugwaju: „zastrzeżenie budzi niechlujny montaż, jakość części oraz hydraulika (30% reklamacji)”.	369
220	14 marca, szyfrogram ambasadora w Paryżu Informacje medialne o złych warunkach transportu koni eksportowanych do Francji.	370
221	14 marca, szyfrogram ambasadora w Paryżu do wicepremiera Jagielskiego i ministra przemysłu maszynowego Możliwość rozwoju polsko-francuskiej współpracy gospodarczej: „O powodzeniu realizacji założonego programu eksportu na najbliższe lata decydować będzie szybkość działania w przygotowaniu dostaw najbardziej nowoczesnych wyrobów”.	371
222	14 marca, szyfrogram ambasadora w Paryżu Prośba o decyzję w sprawie przedłużenia ważności paszportu Krzysztofa Pomiana.	372
223	14 marca, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie Katastrofa lotnicza samolotu PLL LOT, wśród ofiar „cała drużyna bokserska Stanów Zjednoczonych”.	373
224	15 marca, notatka Wydziału Kultury KC PZPR „Dni Kultury Radzieckiej powinny stać się wyrazem manifestacji przyjaźni narodu polskiego wobec narodu radzieckiego”.	374
225	16 marca, szyfrogram ambasadora w Trypolisie Zaproszenie I sekretarza KC PZPR do złożenia wizyty w Libii.	378

LISTA DOKUMENTÓW

226	17 marca, szyfrogram ambasadora w Hadze Obchody 35. rocznicy wyzwolenia Holandii: „W pełni popieramy udział naszych kombatanów i sugerujemy 1 osobę z pierwszej dywizji pancерnej i 1 osobę z I samodzielnej brygady spadochronowej”.	379
227	17 marca, szyfrogram ambasady w Trypolisie do wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej Sprzedaż uzbrojenia: „Otrzymaliśmy [...] listę zapotrzebowania dla potrzeb OW Palestyny”.	380
228	17 marca, szyfrogram ambasadora w Sztokholmie Władze szwedzkie „nie mogą nie zwrócić uwagi na kolejny przypadek działalności wykraczającej daleko poza funkcje i uprawnienia pracownika urzędu konsularnego”.	381
229	[po 17 marca], notatka redaktora naczelnego czasopisma „Polska” Wytyczne kierownika Sektora Polskiego w Wydziale Zagranicznym KC KPZR: „Głównym wątkiem tematycznym – według przekonań prezentowanych przez tow. Kostikowa – powinny być szeroko pojmowane problemy współpracy polsko-radzieckiej”.	383
230	18 marca, szyfrogram ambasadora w Paryżu Prezydent Francji „z dużym zadowoleniem skonstatował aktywność dialogu polsko-francuskiego podkreślając jego wagę w zakresie dwustronnym, jak i znaczenie w skali europejskiej”.	386
231	18 marca, okólnik wiceministra Dobrosielskiego „Rząd polski podjął decyzję o dopuszczeniu możliwości bezpośrednich pozarządowych kontaktów gospodarczych i naukowych z Tajwanem”.	388
232	19 marca, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie Poparcie Departamentu Stanu w sprawie dodatkowego zakupu produktów rolnych w USA.	390
233	19 marca, szyfrogram ambasadora w Londynie Prośba Imperial War Museum o wypożyczenie eksponatów z muzeum oświęcimskiego.	391
234	19 marca, szyfrogram stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku Artykuł tygodnika „Newsweek” dotyczący procesu Alicji Wołosowskiej „ma prowokacyjny charakter”.	392
235	19 marca, szyfrogram dyrektora DPWKiN do ambasadora w Kolonii Prośba o instrukcje w sprawie współpracy z Instytutem Polskim w Darmstadtzie.	393

LISTA DOKUMENTÓW

236	19 marca, szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku Rozmowa z redaktorem naczelnym „Nowego Dziennika”: „Przekazałem mu naszą krytyczną ocenę kierunku oraz infor- macji zamieszczanych w Dzienniku”.	394
237	19 marca, pilna notatka Wprowadzona w 1979 r. przez władze rumuńskie zasada sprzedaży benzyny turystom z krajów socjalistycznych „zdez- organizowała ruch turystyczny z tych krajów do Rumunii”.	396
238	19 marca, pismo wicedyrektora DPWKiN do Ministerstwa Oświaty i Wychowania „Sygnalizujemy [...] niekorzystną dla nas tendencję w kar- tografii szkolnej RFN zmierzającą do utrwalenia w podręcz- nikach i atlasach wyraźnie rewizjonistycznego podwójnego oznakowania polskich granic”.	397
239	20 marca, szyfrogram ambasadora w Kolonii Prośba o decyzję w sprawie udziału pielgrzymki duchownych i katolików świeckich w uroczystościach jubileuszowych me- tropolii gnieźnieńskiej.	398
240	20 marca, szyfrogram ambasadora w Kolonii Prośba o instrukcję w sprawie zasad głosowania w wyborach parlamentarnych na ternie RFN.	399
241	20 marca, notatka ambasadora w Dhace Złożenie listów uwierzytelniających w Birmie: „Rozmo- wy były trudne, rozmówcy unikali dyskusji na tematy kontrowersyjne”.	400
242	21 marca, szyfrogram ambasadora w Belgradzie W rozmowie z ministrem spraw zagranicznych Jugosławii „przekazałem uczucie sympatii dla Tito i poinformowałem o VIII Zjeździe, wręczyłem w języku serbsko-chorwackim rezolucję”.	402
243	21 marca, szyfrogram ambasadora w Kolonii Dyrektor programowy telewizji WDR „okazał powściągli- wość co do szerszego podjęcia tematyki osiągnięć gospodar- czych i kulturalnych Polski w TV”.	404
244	21 marca, szyfrogram ambasadora w Londynie „Na przestrzeni ostatniego miesiąca notujemy wzmożoną agresywność dziennikarzy brytyjskich – Żydów w pisaniu zło- śliwych i oszczerczych artykułów o Polsce”.	405
245	[po 21 marca], notatka ambasady w Sztokholmie „Narada partyjno-zawodowa pracowników polskich placówek w Szwecji [...] była zakończeniem prowadzonej przez POP	406

LISTA DOKUMENTÓW

	PZPR dyskusji nad tezami i uchwałami VIII Zjazdu PZPR i obejmowała podstawową problematykę zawodową wszystkich placówek”.	
246	24 marca, szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku Głosowanie w wyborach do Sejmu: „udział wzięło ogółem 509 osób”.	411
247	24 marca, szyfrogram ambasady w Sztokholmie „Mimo prób zakłócenia ze strony wrogich nam ośrodków (demonstracja przed lokalem wyborczym) wybory w naszym obwodzie miały spokojny przebieg i dobrą frekwencję”.	412
248	24 marca, szyfrogram ambasadora w Kabulu Zdaniem amerykańskiego chargé d'affaires „USA uznają radziecką zasadność do posiadania przyjaznego reżimu w Afganistanie, lecz nie zaakceptują «okupacji»”.	413
249	24 marca, szyfrogram przewodniczącego delegacji na wiedeńskie rokowania rozbrojeniowe W czasie XX rundy rokowań „wykryształizowały się jeszcze wyraźniej absolutne priorytety stron warunkujące porozumienie”.	414
250	24 marca, notatka dyrektora Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców na Uniwersytecie Łódzkim Wzmoczona aktywność polityczna części studentów irackich.	415
251	24 marca, pismo dyrektora Departamentu II do wicedyrektora DPWKiN Próba nawiązania relacji ze strony Korei Południowej: „Zgodnie z prowadzoną przez nasz rząd polityką nieuznawania reżimu seulskiego odrzucamy tego typu inicjatywy”.	418
252	25 marca, szyfrogram ambasadora w Ottawie Incydenty przed gmachem rezydencji ambasadora i konsulem generalnym w Toronto: „wymalowano białą farbą olejną znaki «Polski walczącej» używane przez AK w czasie II wojny światowej”.	419
253	25 marca, szyfrogram misji w Kaesongu Seria incydentów w strefie zdemilitaryzowanej.	420
254	26 marca, szyfrogram ambasadora w Kolonii Organizacja wystawy poświęconej historii Gdańska: „W koncepcji ekspozycji organizatorzy unikali takich akcentów politycznych, które mogłyby być przez nas zakwestionowane”.	421
255	26 marca, szyfrogram ambasadora w Hanoi Nieoficjalne informacje o śmierci prezydenta Wietnamu.	422

256	27 marca, szyfrogram ambasadora w Tokio do ministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej	423
	Informacje podsekretarza stanu w MHZiGM o polsko-japońskich negocjacjach gospodarczych: „Pewien wpływ na stanowisko Japończyków wywarły publikacje, jakie na nasz temat ukazywały się ostatnio na Zachodzie”.	
257	27 marca, szyfrogram ambasadora w Rzymie do kierownika Kancelarii Sekretariatu KC	425
	„WiPK wyraża zdziwienie, że pomimo wyrażanych przez nią i inne partie od wielu miesięcy zastrzeżeń wobec narady zwołuje ją się w formie dyktatu i stawia przed faktem dokonanym”.	
258	28 marca, szyfrogram ambasadora w Madrycie	427
	„Rozmowy w MSZ i z ambasadorami państw uczestniczących w KBWE potwierdzają, że gospodarze poważnie przygotowują się do spotkania madryckiego”.	
259	28 marca, szyfrogram ambasadora w Brasilii	428
	Przyjazd korespondenta „Trybuny Ludu”: „ze względów politycznych, a także z uwagi na b. poważne zaangażowanie naszych interesów gospodarczych niezbędne jest rozważne [...] programowanie informacji na łamach naszej prasy”.	
260	28 marca, szyfrogram wiceministra Czyrka do ambasadora w Londynie	429
	Instrukcja w sprawie stosunków z Wielką Brytanią: „Nie słuchaj bzdetów pseudo-życzliwych przyjaciół”.	
261	28 marca, okólnik wiceministra Kułagi	430
	Wizyta w Wietnamie, Laosie i Tajlandii: „Omówiono wybrane problemy międzynarodowe i dwustronne”.	
262	28 marca, notatka informacyjna	432
	„Głównymi tematami” konsultacji wiceministra Czyrka w ZSRR „były przygotowania do majowej narady Doradczego Komitetu Politycznego UW, kontynuacja wysiłków w celu doprowadzenia do zwołania Konferencji w sprawie Odprężenia Militarnego i Rozbrojenia w Europie i w tym kontekście potrzeba szczególnego dialogu z Francją”.	
263	29 marca, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie	435
	Zastępca sekretarza stanu USA w rozmowie z dyrektorem DSiP „wyraził zadowolenie z odbycia konsultacji, które ocenił jako pożyteczne. Podkreślił, że USA są za zachowaniem odprężenia i płaszczyzny dialogu ze Wschodem”.	

LISTA DOKUMENTÓW

264	29 marca, szyfrogram dyrektora Departamentu III do ambasadora w Meksyku Instrukcje w sprawie planowanego ustanowienia ambasady w Managui.	436
265	29 marca, szyfrogram dyrektora Departamentu II do ambasadora w Kabulu Sytuacja ambasady Afganistanu w Belgradzie: „Jugosłowianie tolerują jej istnienie, lecz nie utrzymują z nią kontaktów”.	438
266	30 marca, szyfrogram ambasadora w Addis Abebie Sugestie w sprawie kompetencji terytorialnych placówek: „wszystkie merytoryczne i polityczne względy przemawiają za tym, aby z placówki w Addis Abebie uczynić modelową i wiodącą dla całej Wschodniej Afryki”.	439
267	31 marca, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasadora w Meksyku „Zarówno w czasie Sesji plenarnej, jak i podczas rozmów stro- na meksykańska akcentowała zainteresowanie dalszym zwięk- szeniem eksportu swych towarów do Polski”.	441
268	31 marca, notatka ambasadora w Tunisie Przegląd stosunków polsko-tunezyjskich w latach 1975– 1980: „W ciągu 5 lat handel nasz z Tunezją utrzymywał się na prawie niezmiennym poziomie”.	442
269	[marzec], notatka prezesa Polskiego Komitetu Olimpijskiego Zimowe igrzyska olimpijskie w Lake Placid i przygotowania do letnich igrzysk olimpijskich w Moskwie: „Zaistniała sytu- acja mieć będzie dalekosiężne skutki, jeśli idzie o dalszy roz- wój i kształt ruchu olimpijskiego”.	449
270	1 kwietnia, okólnik dyrektora DPWKiN Wytyczne w sprawie obchodów 35. rocznicy zakończenia wojny i 25. rocznicy utworzenia Układu Warszawskiego: „Współdziałajcie z placówkami KS. Obserwujcie poczynania KK, zwłaszcza państw NATO”.	453
271	2 kwietnia, szyfrogram ambasady w Brukseli Prośba o instrukcje w sprawie reakcji na belgijskie decyzje dotyczące protokolarnego ograniczenia współpracy z przed- stawicielami ZSRR.	454
272	2 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Pekinie „Decyzją Rady Państwowej ChRL z dniem 1 kwietnia br. wprowadzone zostały do obiegu «certyfikaty wymienne» sta- nowiące juanowe wyrażenie walut wymienialnych”.	455

LISTA DOKUMENTÓW

273	2 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Londynie „Nie rozumiemy, dlaczego program pobytu Rakowskiego w WB nie był wcześniej z nami konsultowany”.	456
274	2 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Limie Włamanie do mieszkania pracownika placówki: „była to najprawdopodobniej penetracja policji mająca charakter nękający albo przygotowujący grunt pod inne działanie”.	457
275	2 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Phnom Penh Polskiej ekipie medycznej przybyłej do Kampuczy „oświadczono [...], że Kampucza przyjmie leki i sprzęt, natomiast z usług lekarskich ekipy nie skorzysta”.	458
276	2 kwietnia, okólnik dyrektora Departamentu Konsularnego Wytoczne w sprawie inicjatywy polonijnej w związku z 40. rocznicą zbrodni katyńskiej: „unikać należy bezpośrednich konfrontacji z ośrodkami sterującymi kampanią”.	459
277	2 kwietnia, opracowanie DSiP Polityka zagraniczna PRL w 1980 r.: „VIII Zjazd PZPR w pełni potwierdził słuszność i aktualność podstawowych założeń i kierunków polskiej polityki zagranicznej”.	461
278	3 kwietnia, szyfrogram wiceministra Kułagi do ambasadora w Dar es Salaam „Nie wiemy, jak interpretować dotychczasowy brak zaproszenia na uroczystości proklamowania niepodległości [Zimbabwe], w których wzięlibyśmy udział z zadowoleniem”.	475
279	3 kwietnia, szyfrogram dyrektora Departamentu IV do szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Prośba o pilne zweryfikowanie pogłosek o audiencji Herberta Hupki u papieża.	476
280	4 kwietnia, szyfrogram dyrektora DPWKiN do ambasadora w Waszyngtonie i konsula generalnego w Nowym Jorku „Miesięcznik «Literatura na świecie» zaprosił, w uzgodnieniu z Wyd. Kultury KC, sześciu pisarzy amerykańskich na okres 10 dni”.	477
281	4 kwietnia, szyfrogram dyrektora Departamentu II do ambasadora w New Delhi Instrukcja do rozmów na Sri Lance: „w Colombo prezentujcie nasze stanowisko w ważniejszych sprawach międzynarodowych, jak rozbrojenie i odprężenie”.	478
282	4 kwietnia, pilna notatka Ambasador KRLD w rozmowie z dyrektorem Departamentu II „oświadczył, że KRLD śledzi z uwagą różne niepokojące	479

LISTA DOKUMENTÓW

	poczynania ChRL i sama zajmuje faktycznie odmienne stanowisko w szeregu sprawach".	
283	4 kwietnia, pilna notatka „W ostatnim okresie, szczególnie w 1980 roku, nasiliły się próby organizowania wycieczek grupowych i wyjazdów indywidualnych obywateli Izraela i osób pochodzenia żydowskiego obywateli innych krajów do Polski”.	481
284	[przed 5 kwietnia], notatka ambasadora w Hanoi „W ostatnim okresie nasilają się naciski strony wietnamskiej na rzecz zwiększenia materialnych zobowiązań i świadczeń Polski wobec Wietnamu”.	483
285	5 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Lagos Pozytywne efekty współpracy gospodarczej z Nigerią.	486
286	5 kwietnia, szyfrogram ambasady w Tiranie Albańska Partia Pracy „nie utrzymuje żadnych kontaktów z PZPR”.	487
287	5 kwietnia, okólnik dyrektora DSiP Konsultacje polityczne z USA, Kanadą i RFN: „wszystkim zależy na odbyciu Spotkania Madryckiego w ustalonym terminie”.	488
288	8 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Dakarze do zastępcy kierownika WZ KC PZPR Prośba o szczegółowe informacje o zasadach działania POP.	489
289	8 kwietnia, okólnik wiceministra Dobrosielskiego „Proszę o szerokie wykorzystywanie w rozmowach i działalności propagandowej treści zawartych w ostatnich przemówieniach Gierka i Babiucha o polityce zagranicznej PRL”.	490
290	8 kwietnia, pismo mieszkańca województwa zielonogórskiego do URM Skarga na brak odszkodowania za straty powstałe w wyniku wypadku samochodowego spowodowanego przez kierowcę wojsk radzieckich: „Gdyby [...] sprawcą był kierowca polski, wówczas szkoda byłaby dawno zapłacona przez PZU”.	492
291	8 kwietnia, protokół posiedzenia egzekutywy KZ PZPR przy ambasadzie w Moskwie „W Związku Radzieckim studiuje 2.340 studentów oraz 350 osób przebywa na jednosemestralnej nauce języka rosyjskiego”.	493
292	8 kwietnia, notatka współpracownika wywiadu Radca polityczny przedstawicielstwa USA w Berlinie Zachodnim „pozytywnie ocenił fakt, że w zasadzie pomimo dość	497

LISTA DOKUMENTÓW

- istotnego pogorszenia się sytuacji międzynarodowej podstawowe elementy stosunków PRL–RFN zostały utrzymane”.
- 293 9 kwietnia, szyfrogram konsula generalnego w Chicago 501
„Oceniamy, że gratulacje Towarzystwa Polonia dla Kongresu Polonii Amerykańskiej z okazji 35-lecia jego powstania zostałyby pozytywnie przyjęte przez szeroką Polonię”.
- 294 9 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Paryżu 502
„Skazanie Zadrożyńskiego zaktywizowało środowiska kontestacyjne w różnych regionach Francji”.
- 295 9 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Pekinie 503
Prośba ambasady Wietnamu o pożyczkę walutową w związku z ograniczeniami dewizowymi wprowadzonymi przez władze chińskie.
- 296 9 kwietnia, szyfrogram ambasady w Wiedniu 504
Opóźnienia w przekazaniu dotacji dla polskiej placówki szkolnej.
- 297 9 kwietnia, okólnik dyrektora DSiP 505
Wiedeńskie rokowania rozbrojeniowe: „Jedynym pozytywnym rezultatem XX rundy był sam fakt jej normalnego odbycia w pogorszonej sytuacji międzynarodowej”.
- 298 10 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Belgradzie 506
Trudności finansowe w stosunkach z Jugosławią: interwencje instytucji gospodarczych „w sprawie nieregulowania płatności przez bank handlowy za towary dostarczone do Polski”.
- 299 10 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Bukareszcie 507
Przekazanie zaproszenia sekretarzowi generalnemu Rumuńskiej Partii Komunistycznej na naradę DKP UW: „Ceaurescu podziękował za zaproszenie i potwierdził swój udział”.
- 300 10 kwietnia, szyfrogram szefa misji wojskowej w Berlinie Zachodnim 508
Kontrowersje związane z inicjatywą złożenia wizyty w Polsce przez członków Izby Deputowanych Berlina Zachodniego.
- 301 10 kwietnia, notatka ambasadora w Nairobi (fragmenty) 510
Złożenie listów uwierzytelniających w Rwandzie: „Prezydent robi i zrobił na mnie bardzo dobre wrażenie”.
- 302 11 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Rabacie 513
Ostrzelanie polskiego statku rybackiego: „jeden z członków załogi został ranny i ma przebywać w szpitalu w Dakhli”.

LISTA DOKUMENTÓW

303	11 kwietnia, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasady w Pekinie	514
	Polsko-chińska współpraca gospodarcza: „Zasugerujcie przyjazd chińskich specjalistów dla bliższego zapoznania się z proponowanym asortymentem”.	
304	13 kwietnia, notatka konsula generalnego w Szanghaju	516
	„Dnia 8 kwietnia 1980 roku na teren posesji Konsulatu Generalnego około godziny 22 przedostał się poza posterunkami policyjnymi nędznie ubrany, prawie bosi młody mężczyzna, który zwrócił się o przyznanie mu azylu i umożliwienie wyjazdu do Polski”.	
305	[przed 14 kwietnia], projekt listu premiera PRL do przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR	519
	„Zwracam się do Was z prośbą o udzielenie pomocy w przezwyciężeniu poważnych trudności, w jakich znalazła się gospodarka polska w roku bieżącym z przyczyn zewnętrznych i wewnętrznych”.	
306	14 kwietnia, szyfrogram konsula generalnego w Londynie	522
	„Poważny rozdzwięk” w środowisku polonijnym w Wielkiej Brytanii.	
307	14 kwietnia, szyfrogram stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku	523
	W sprawie skazanej za szpiegostwo Alicji Wesołowskiej „Waldheim polecił przygotować pismo do Przewodniczącego Rady Państwa z prośbą o ulaskawienie”.	
308	14 kwietnia, szyfrogram wiceministra Czyrka do ambasadora w Londynie	524
	Przyjazd wiceministra spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii do Polski „byłby [...] etapem przygotowawczym wizyt na wyższym szczeblu”.	
309	15 kwietnia, szyfrogram ministra finansów (z Londynu) do premiera	525
	Polsko-brytyjska współpraca gospodarcza: Brytyjczycy „zdają sobie sprawę z wagi trudności, jakie przeżywa Polska”.	
310	15 kwietnia, szyfrogram konsula generalnego w Londynie	526
	„Nieduża” frekwencja na inauguracji „Tygodnia Kultury Polskiej w emigracyjnym polskim ośrodku społeczno-kulturalnym w Londynie”.	
311	15 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Hanoi	527
	Poważne utrudnienia w komunikacji szyfrowej.	
312	15 kwietnia, notatka informacyjna	528
	Eskalacja kryzysu amerykańsko-irańskiego: „Nie można też wykluczyć, że na określonym etapie USA nalegać będą na	

LISTA DOKUMENTÓW

	inne kraje, w tym Polskę, by w aktualnej sytuacji ponownie zajęły stanowisko na rzecz uwolnienia zakładników”.	
313	15 kwietnia, stenogram posiedzenia Rady Ministrów (fragment) „Nasze zadłużenie w tej chwili, jeśli liczyć również kredyty krótkie, wynosi około 23 mld dolarów”.	531
314	16 kwietnia, szyfrogram dyrektora Departamentu V do ambasadora w Dar es Salaam Możliwa pomoc PCK w zwalczaniu epidemii cholery w Tanzanii.	535
315	16 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Hadze „Otwarcie przez ministra szkolnictwa i nauk dr. Paisa wystawy oświecimskiej stało się dużym wydarzeniem z udziałem królowej, ministrów i wielu innych osobistości”.	536
316	16 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Meksyku do członka BP KC PZPR Prośba ugrupowań opozycyjnych w Salwadorze w sprawie przekazania uzbrojenia i sprzętu wojskowego.	537
317	16 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Limie Poważne trudności w polsko-peruwiańskiej współpracy rybołówczej: „Wyraziłem głębokie zaniepokojenie przetrzymywaniem naszych 6 statków”.	538
318	17 kwietnia, szyfrogram dyrektora Departamentu Konsularnego do ambasadora w Canberze „Nie jesteśmy zainteresowani” udziałem w uroczystościach rocznicowych powstania w getcie warszawskim.	540
319	18 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Ottawie Prośba sowietologa Adama Bromke o umożliwienie przyjazdu do Polski.	541
320	18 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Kolonii „Dziś w nocy dokonano w Esslingen zamachu bombowego [...] jako represji za przygotowanie dni polskich [przez] studentów z Politechniki Warszawskiej”.	542
321	18 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Paryżu „Poniatowski informuje w trybie nagłym, że przywiezie posłanie VGE do tow. Gierka”.	543
322	18 kwietnia, decyzja Prezydium Rządu (z załącznikiem) Udzielenie bezzwrotnej pomocy wojskowej Wietnamowi.	544

LISTA DOKUMENTÓW

323	18 kwietnia, pismo ministra spraw zagranicznych do I sekretarza KC PZPR	546
	Polsko-radzieckie negocjacje dotyczące dokumentów przygotowanych w związku z posiedzeniem DKP UW: „udało się uzyskać od radzieckich zgodę na znaczne zmiany, w duchu naszych postulatów”.	
324	[po 18 kwietnia], notatka Departamentu Konsularnego	547
	„Sprawy wyjazdów służbowych obywateli PRL na Tajwan [...] koordynować i załatwiać ze stroną tajwańską będzie Polska Izba Handlu Zagranicznego”.	
325	[przed 19 kwietnia], raport ambasady w Canberze (fragment)	549
	„W drugim półroczu 1979 r. i pierwszym kwartale 1980 r. nastąpił dalszy [...] rozwój” stosunków polsko-australijskich, „szczególnie na płaszczyźnie ekonomicznej”.	
326	19 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Meksyku do wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej	553
	Konieczne udzielenie wsparcia Nikaragui: „Najbardziej potrzebują pomocy gotówkowej”.	
327	21 kwietnia, szyfrogram ambasady w Helsinkach	554
	Polsko-fińska współpraca gospodarcza: „tylko w pewnym stopniu złagodzone niepokój strony fińskiej odnośnie tendencji spadkowej ich eksportu do Polski – natomiast nie usunięto podstawowych przyczyn tego niepokoju”.	
328	21 kwietnia, szyfrogram dyrektora Departamentu IV do ambasady w Wiedniu	556
	Ustalenia konsularno-wizowe w związku z organizowanym w Austrii kongresem świadków Jehowy.	
329	21 kwietnia, notatka informacyjna	557
	W czasie wizyty dyrektora amerykańskiej ICA „podkreślono wagę, jaką Polska przywiązuje do rozwoju stosunków z USA we wszystkich dziedzinach”.	
330	21 kwietnia, okólnik ministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej	560
	Wytyczne w sprawie realizacji Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego: pilna potrzeba „podjęcia energicznych działań mających na celu racjonalizację importu i aktywizację eksportu, które zapewnią optymalną realizację zadań całej gospodarki narodowej w br.”.	
331	22 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Buenos Aires	562
	„Przeprowadziliśmy odpowiednią rozmowę w MSZ” w sprawie obchodów rocznicy zbrodni katyńskiej organizowanych przez środowiska polonijne.	

LISTA DOKUMENTÓW

332	22 kwietnia, niepodpisana notatka Wiceprzewodniczący Światowej Federacji Żydów Polskich w rozmowie z kierownikiem Urzędu do Spraw Wyznań „za- powiedział podjęcie działań, które pomogą przełamać ewen- tualne trudności w czasie rozmów międzypaństwowych z ministrem Klutznickiem”.	563
333	22 kwietnia, notatka Departamentu I MSW Informacje wywiadu radzieckiego na temat planowanych działań środowisk polonijnych w związku z rocznicą zbrodni katyńskiej: „Ważne miejsce w planach reakcyjnych emigracji zajmuje indoktrynacja klasy robotniczej PRL”.	564
334	23 kwietnia, szyfrogram konsula generalnego w Chicago Małe prawdopodobieństwo zorganizowania wizyty prezesa KPA w Polsce.	566
335	23 kwietnia, szyfrogram ambasady w Hawanie do wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej Polsko-kubańska rywalizacja w zakresie sprzedaży cementu do Barbadosu.	567
336	[przed 24 kwietnia], instrukcja Rady Ministrów [?] dla wicepremiera Wrzaszczyka W czasie rozmowy z kanclerzem RFN z okazji otwarcia wy- stawy „Polska '80” w Düsseldorfie konieczne „wskazanie na znaczenie współpracy finansowej dla dalszego rozwoju sto- sunków gospodarczych”.	568
337	24 kwietnia, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasadora w Brasili Podczas wizyty ministra górnictwa Brazylii w Polsce „wyrazo- no zainteresowanie utworzeniem przedsiębiorstwa mieszanego dla rozwoju górnictwa węglowego”.	570
338	24 kwietnia, notatka informacyjna W czasie wizyty delegacji MSZ Laosu w Polsce „obie stro- ny pozytywnie oceniły stan stosunków polsko-laotańskich i wskazały na możliwość ich dalszego rozwoju”.	572
339	25 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie Niepowodzenie amerykańskiej operacji odbicia zakładników w Iranie.	574
340	[po 25 kwietnia], notatka Rozmowy I sekretarza KC PZPR z Michelelem Poniatowskim: „Prezydent Giscard d'Estaing zwraca się z prośbą i propo- zycją wysondowania Moskwy co do możliwości zorganizowania	575

LISTA DOKUMENTÓW

	ewentualnego spotkania z Breżniewem w Polsce w miesiącu czerwcu”.	
341	26 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Kopenhadze Południowokoreańskie inicjatywy aktywizacji relacji z Polską i gotowość rozwoju wymiany handlowej.	576
342	26 kwietnia, szyfrogram ambasady w Teheranie Konsekwencje amerykańskiej operacji odbicia zakładników: „Akcja Cartera usztywni” stanowisko władz irańskich.	577
343	26 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Phnom Penh Konieczne uregulowanie zasad organizacji podróży delegacji kampańczyków do Polski.	578
344	28 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie „Rezygnacja Vance’a jako wyraz sprzeciwu wobec decyzji Cartera w sprawie podjęcia operacji uwolnienia zakładników stanowi kolejną porażkę prezydenta i osłabienie jego stanowiska”.	579
345	28 kwietnia, szyfrogram wiceministra Czyrka (z Rzymu) Rozmowy z przedstawicielami Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej: Casaroli „stan stosunków Polska–Watykan ocenia pozytywnie i uważa, że istnieją wszelkie możliwości, by konstruktywnie się nadal rozwijały”.	580
346	28 kwietnia, notatka ambasady w Berlinie Problem wód granicznych w stosunkach PRL–NRD: „Mimo interwencji strony PRL oraz upływu czasu strona NRD nie wykazuje zainteresowania wymienioną sprawą”.	582
347	29 kwietnia, okólnik dyrektora DPWKiN „Prosimy o śledzenie oraz bieżącą analizę działalności środków masowej informacji w Kraju Waszego urzędowania w dziedzinie zgodności i realizacji Aktu Końcowego KBWE”.	585
348	29 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Kolonii „Ze względów estetycznych i reprezentacyjnych nie mogę wyrazić zgody na postawienie przysłanych masztów”.	586
349	29 kwietnia, szyfrogram członka Biura Politycznego i kierownika Kancelarii Sekretariatu KC (z Paryża) do I sekretarza KC PZPR Przekazanie stronie radzieckiej informacji w sprawie możliwości organizacji spotkania sekretarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji.	587
350	29 kwietnia, szyfrogram konsula generalnego w Chicago „Generalnie oceniamy, że dotychczasowe obchody «Roku Kacynia» nie spełniły zamierzeń organizatorów”.	588

LISTA DOKUMENTÓW

351	29 kwietnia, notatka Departamentu III Sprawie odmowy wydania paszportu Stanisławowi Barańczakowi „nadaje się szeroki rozgłos w prasie polonijnej, audycjach radiowych, zwłaszcza RWE”.	589
352	30 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Ottawie Rezolucja Izby Gmin w sprawie 40. rocznicy zbrodni katyńskiej.	591
353	30 kwietnia, szyfrogram ambasady w Lagos do wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej „Konieczne pilne przekazanie formalnej oferty z prospektami” w związku ze sprzedażą czołgów.	592
354	30 kwietnia, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasadora w Hanoi Trudności w polsko-wietnamskich relacjach gospodarczych: „podjęliśmy odpowiednie starania dla przyspieszenia realizacji dostaw z tytułu naszych zobowiązań”.	593
355	30 kwietnia, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie „Nominacja senatora Edmunda Muskie’go na sekretarza stanu, choć stanowiła ogólne zaskoczenie, została szeroko i bardzo pozytywnie przyjęta, zwłaszcza w Kongresie”.	594
356	30 kwietnia, szyfrogram wiceministra Czirka (z Rzymu) Konieczność „zawarcia odpowiedniego pisemnego porozumienia” w sprawie planowanej edycji polskojęzycznej wersji „L'Osservatore Romano”.	596
357	30 kwietnia, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasadora w Addis Abebie „Z uwagi na nasze zainteresowanie rozszerzeniem stosunków gospodarczych z Arabią Saudyjską prosimy o kontynuowanie rozmów oraz możliwie szerokie prezentowanie naszych możliwości eksportowych”.	598
358	30 kwietnia, notatka ambasadora w Ułan Bator (fragmenty) Warunki funkcjonowania placówki: „Atmosfera w kolektywie w zasadzie wróciła do normy”.	600
359	2 maja, szyfrogram ambasady w Waszyngtonie Interwencja w sprawie cmentarza żydowskiego w Tarnobrzegu.	603
360	2 maja, szyfrogram ambasadora w Londynie Zagrożenie inwigilacją w związku z prowadzonymi pracami remontowymi.	604
361	[przed 3 maja], pismo wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów Opóźnienia w polsko-radzieckiej współpracy w zakresie przemysłu lotniczego.	605

LISTA DOKUMENTÓW

362	3 maja, szyfrogram ambasady w Bagdadzie do wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej Rozmowa z „wiceministrem Ropy Naftowej w sprawie dodatkowych ilości w roku 1980 i perspektyw dostaw dla Polski w latach 1981–85”.	607
363	3 maja, szyfrogram dyrektora Departamentu IV do ambasady w Brukseli Konieczne przeciwdziałanie zgłoszeniu projektu rezolucji Parlamentu Europejskiego dotyczącej kwestii łamania praw człowieka w PRL.	608
364	[przed 5 maja], niepodpisana notatka Celem paryskiego spotkania przedstawicieli partii komunistycznych i robotniczych „była konsultacja i wymiana poglądów na temat dróg zachowania pokoju oraz zainicjowanie krótkim apelem współdziałania w skali europejskiej wszystkich postępowych i demokratycznych sił”.	609
365	5 maja, szyfrogram ambasadora w Hanoi Wobec wzrostu zagrożenia epidemiologicznego „uważam za uzasadnione dokonanie szczepień ochronnych wśród pracowników ambasady i BRH (30 osób)”.	613
366	5 maja, szyfrogram ambasady w Belgradzie „Depszę w związku ze zgonem Tito – przekazałem w Prezydium KC ZKJ”.	614
367	5 maja, szyfrogram ambasadora w Kinszasie Pielgrzymka Jana Pawła II do Afryki: „Papież wydał w nuncjaturze przyjęcie dla wszystkich ob. PRL”.	615
368	5 maja, szyfrogram ambasadora w Rabacie Próby poprawy warunków bytowych polskich specjalistów zatrudnionych w Maroku.	616
369	5 maja, szyfrogram konsula generalnego w Chicago Obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja: „Przemówienie Mazewskiego ostrzejsze w atakach na ZSRR”.	617
370	5 maja, szyfrogram członka BP KC PZPR i ministra spraw zagranicznych do szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Instrukcja do rozmów w Sekretariacie Stanu: „Spotkajcie się z Silvestrinim i przekażcie nasze niezadowolenie z postępowania władz kościelnych w sprawie «Osservatore Romano»”.	619
371	5 maja, notatka informacyjna Współpraca Instytutu Polskiego w Paryżu „z instytucjami centralnymi nie należy do najłatwiejszych, wymaga wielokrotnych inicjatyw z naszej strony, dużej cierpliwości i uprzączywego starania”.	621

LISTA DOKUMENTÓW

372	6 maja, szyfrogram ambasadora w Moskwie Radziecka interwencja w sprawie planowanego pokazu przed- wojennego filmu polskiego dotyczącego historii Lwowa.	624
373	6 maja, szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku „W związku z przypadającą w kwietniu 40 rocznicą Katynia odnotowaliśmy znaczne nasilenie imprez polonijnych poświę- conych tej rocznicy”.	625
374	6 maja, notatka Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych Podpisanie „protokołu w sprawie przekazania przez rząd NRD niezmiernie ważnych dokumentów archiwalnych wy- tworzonych na terytorium Ziem Zachodnich i Północnych Polski, które w 1945 r. powróciły do Macierzy na mocy decy- zji poczdamskich”.	627
375	6 maja, notatka Departamentu I MSW Możliwość uzyskania kredytu finansowego w Singapurze.	628
376	7 maja, szyfrogram wiceministra Czyrka (z Paryża) Ustalenia dotyczące terminu warszawskiego spotkania sekre- tarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji.	629
377	7 maja, szyfrogram ambasadora w Konakry do kierownika WZ KC PZPR Prośba Sekretariatu KC Demokratycznej Partii Gwinei o nie- odpłatne przekazanie samochodu osobowego.	630
378	7 maja, okólnik dyrektora DPWKiN Wytyczne w sprawie propagandy dotyczącej opozycjonisty Miroslawa Chojeckiego.	631
379	7 maja, szyfrogram ambasadora w Kolonii „O idei podjęcia nowego memorandum ewangelickiego w sprawach polskich informowaliśmy już obszernie” w ubie- głym roku.	632
380	7 maja, notatka informacyjna „W aktualnej trudnej sytuacji międzynarodowej wizyta” mini- stra spraw zagranicznych Austrii w Polsce „służyła wymianie poglądów w kierunku podtrzymania pozytywnych, odpręż- niowych elementów w polityce zagranicznej Austrii”.	633
381	8 maja, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie Rozmowa z ambasadorem ZSRR: „Bardzo uważnie śledzą sy- tuację wewnętrzno-polityczną Stanów i szanse kandydatów obu partii”.	638
382	8 maja, szyfrogram ambasadora w Kolonii Trudności w uzyskaniu kredytów w RFN.	639

LISTA DOKUMENTÓW

383	8 maja, notatka kierownika Wydziału Planowania i Analiz Gospodarczych KC PZPR „Strona radziecka nadała wizycie Tow. E. Babiucha wysoką oprawę protokółarną i merytoryczną. Rozmowy odbywały się w serdecznej i przyjacielskiej atmosferze”.	641
384	8 maja, notatka Departamentu III Relacje PRL–USA „mają za sobą długą tradycję, a rozwinęły się wszechstronnie w okresie odprężenia na linii Wschód–Zachód”.	645
385	[po 8 maja], niepodpisana notatka „W dniu 8 maja 1980 odbyła się w Belgradzie rozmowa w cztery oczy między I Sekretarzem KC PZPR tow. Edwardem Gierkiem i kanclerzem federalnym RFN Helmutem Schmidtem”.	656
386	[po 8 maja], notatka wicedyrektora DMO Prezydent Pakistanu w rozmowie z I sekretarzem KC PZPR „starał się przedstawić swoją znaną koncepcję międzynarodowych sił dla Afganistanu jako najlepsze na razie wyjście z sytuacji”.	661
387	10 maja, notatka współpracownika wywiadu Według radcy politycznego przedstawicielstwa USA w Berlinie Zachodnim „w ostatnich miesiącach, od Zjazdu PZPR, Departament Stanu wzmógł obserwację i analizę sytuacji w Polsce”.	663
388	12 maja, szyfrogram ambasadora w Paryżu Przygotowania do spotkania sekretarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji: „VGE postuluje utrzymanie maksymalnej dyskrecji i niedawanie żadnej informacji dla prasy przed spotkaniem”.	671
389	12 maja, raport dzienny Banku Handlowego Niski stan rezerw dewizowych.	672
390	13 maja szyfrogram stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku Stały obserwator Stolicy Apostolskiej „pytał o możliwości nawiązania stosunków dyplomatycznych Polska–Watykan podkreślając, że nie wymaga to konkordatu, a «jedynie jakiegoś porozumienia»”.	673
391	13 maja, szyfrogram ministra spraw zagranicznych do ambasadora w Paryżu Ustalenia w sprawie publikacji komunikatu o spotkaniu sekretarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji: „Proponujemy publikację w niedzielę rano równocześnie w Moskwie, Paryżu i Warszawie”.	674

LISTA DOKUMENTÓW

392	14 maja, okólnik dyrektora DPWKiN Konieczne ograniczenie wydatków placówek na cele propagandowe.	675
393	14 maja, szyfrogram ambasadora w Hadze W czasie uroczystości rocznicowych w Rotterdamie Willy Brandt „podkreślił wagę współdziałania wszystkich krajów w Europie w kontynuacji procesu odprężenia”.	676
394	14 maja, notatka Departamentu IV „W ostatnich latach zaznaczyło się pogorszenie stosunków między Polską a Szwecją”.	677
395	15 maja, szyfrogram stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku Sprawy bieżące w stosunkach polsko-amerykańskich tematem rozmowy z ambasadorem USA w Warszawie.	683
396	15 maja, szyfrogram ambasadora w Paryżu Przygotowania do spotkania sekretarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji: „Odnosnie komunikatu na zakończenie VGE nadal uważa, że nie powinien on podawać szczegółowego wyliczenia omawianych tematów ani stanowisk stron”.	684
397	15 maja, szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku „Od kilku lat prowadzony jest na terenie USA dialog polonijno-żydowski z udziałem wybitnych przedstawicieli organizacji obu stron”.	685
398	15 maja, szyfrogram dyrektora Departamentu II do ambasadora w Tokio Instrukcja w sprawie relacji z Filipinami: „W rozmowach przedstawiając założenia naszej polityki zaakcentujcie działalność na rzecz zachowania pokoju i odprężenia oraz KOMIR”.	687
399	15 maja, pismo dyrektora naczelnego PHZ „PolSERVICE” do ambasady w Trypolisie Trudności organizacyjne w prowadzeniu działalności kulturalno-oświatowej na potrzeby polskich pracowników w Libii.	688
400	15 maja, notatka MHZiGM Możliwości uzyskania środków finansowych od organizacji międzynarodowych „dla finansowania obrotów polskiego handlu zagranicznego”.	690
401	16 maja, szyfrogram członka BP KC PZPR i ministra spraw zagranicznych do szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Życzenia władz PRL dla Jana Pawła II: „W jubileuszowym dniu sześćdziesięciolecia urodzin Waszej Świątobliwości przesyłamy z ojczystego kraju w imieniu narodu i najwyższych władz państwowych serdeczne pozdrowienia i najlepsze życzenia”.	702

LISTA DOKUMENTÓW

402	16 maja, szyfrogram wiceministra Dobrosielskiego do ambasadora w Caracas	704
	„Przeprowadźcie rozmowę sondażową z ambasadorem Grenady w Caracas na temat ich propozycji nawiązania stosunków dyplomatycznych z PRL”.	
403	17 maja, szyfrogram ambasadora w Addis Abebie	706
	Zagrożenie epidemiologiczne: „Na południu Etiopii w bardzo szybkim tempie rozwija się epidemia cholery”.	
404	17 maja, okólnik ministra spraw zagranicznych	707
	Instrukcja w sprawie złożenia „wizyt na odpowiednio wysokim szczeblu w celu oficjalnego przekazania Deklaracji i oświadczenia Państw-Stron Układu Warszawskiego”.	
405	18 maja, szyfrogram ambasadora w Paryżu	710
	Przecieki medialne na temat warszawskiego spotkania sekretarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji.	
406	18 maja, szyfrogram ambasady w Nikozji	711
	„Minister Janiurek w czasie wizyty na Cyprze odbył szereg interesujących spotkań z członkami tut. rządu i przedstawicielami środków masowego przekazu”.	
407	[przed 19 maja], niepodpisana notatka	712
	Przeprowadzona w Warszawie narada DKP UW „stanowiła [...] ważne wydarzenie polityczne, zwłaszcza w obecnej skomplikowanej sytuacji międzynarodowej”.	
408	19 maja, szyfrogram zastępcy kierownika Wydziału Zagranicznego	718
	Prośba o „zorganizowanie programu” turystycznego dla córki I sekretarza KC PZPR przybywającej do Grecji w związku z udziałem w kongresie okulistycznym.	
409	19 maja, szyfrogram ambasadora w Pekinie	719
	„Stosunkowo nieliczne” reakcje chińskich mediów na posiedzenie DKP UW.	
410	20 maja, szyfrogram ambasady w Paryżu	720
	Polonijne aspekty pielgrzymki Jana Pawła II do Francji: „Duża część Francuzów odnosi się krytycznie do specjalnego spotkania z Polonią”.	
411	20 maja, szyfrogram ambasadora w Lizbonie	722
	Portugalskie reakcje na warszawskie spotkanie sekretarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji: „Przeważają jednak coraz bardziej opinie pozytywne, zwłaszcza w odniesieniu do roli Polski”.	

LISTA DOKUMENTÓW

412	20 maja, szyfrogram ambasadora w Hadze „Jutro trybunał sprawiedliwości ma przyjąć ostateczny wyrok w sprawie przetrzymywanych pracowników ambasady USA w Teheranie”.	723
413	20 maja, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie Rozmowa z nowo mianowanym sekretarzem stanu USA „trwała znacznie dłużej, niż planowano. Przebiegała w b. dobrej i życzliwej atmosferze”.	724
414	20 maja, szyfrogram ambasadora w Waszyngtonie Według amerykańskiej komisji do spraw handlu międzynarodowego polski eksport wózków golfowych do USA „nie stanowi dumpingu. Orzeczenie jest ostateczne”.	726
415	20 maja, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasady w Kairze Polecenie skonsultowania z placówką ZSRR kwestii rozbudowy zakładów metalurgicznych w celu „uniknięcia ewent. konkurencji”.	727
416	21 maja, szyfrogram ambasady w Londynie do wiceministrów handlu zagranicznego i gospodarki morskiej Wstrzymanie dostaw paliw dla polskich statków rezultatem „opóźnienia płatności przez Bank Handlowy”.	728
417	21 maja, szyfrogram ambasady w Paryżu „Prezydent prosi o przekazanie ponownych podziękowań I Sekretarzowi za przygotowanie spotkania wilanowskiego, doskonałą organizację i merytoryczny wkład Polski”.	729
418	21 maja, szyfrogram ambasady w Phenianie Północnokoreańskie reakcje na wydarzenia w Korei Południowej: Phenian „prosił [...] o udzielenie [...] poparcia oraz o demaskowanie działalności obecnych władców Korei Płd.”.	731
419	21 maja, szyfrogram przewodniczącego delegacji na wiedeńskie rokowania rozbrojeniowe Spotkanie polsko-radzieckie w sprawie „przedyskutowania sposobu wyjaśnienia proponowanego zwiększenia danych dotyczących wojsk PRL”.	732
420	21 maja, pilna notatka Ambasador USA w rozmowie z wiceministrem Dobrosielskim „powołując się na otrzymane instrukcje prosił o przyjęcie go przez I Sekretarza KC PZPR i przez premiera PRL”.	734
421	22 maja, szyfrogram ambasadora w Islamabadzie „Proszę o pilną interwencję” w sprawie przyspieszenia realizacji kontraktu na budowę kombinatu drzewnego w Pakistanie.	736

LISTA DOKUMENTÓW

422	23 maja, szyfrogram ambasadora w Berlinie Przewodniczący Rady Państwa NRD w czasie ceremonii składania listów uwierzytelniających „podkreślił znaczenie sojuszniczego współdziałania polityki zagranicznej Związku Radzieckiego, Polski i NRD w świetle obecnej sytuacji międzynarodowej”.	737
423	26 maja, notatka Ministerstwa Finansów „Zadłużenie Polski w obszarze walutowym krajów kapitalistycznych [...] wzrosło w ostatnim dziesięcioleciu z 3,9 mld zł dew. na koniec roku 1970 do 72,3 mld zł dew. na koniec roku 1979, tj. o 68,4 mld zł dew.”.	739
424	26 maja, notatka prezesa NBP Celem wizyty prezesa NBP w Moskwie „było uzgodnienie warunków kredytów finansowych przyrzeczonych stronie polskiej w czasie wizyty w ZSRR Prezesa Rady Ministrów PRL Towarzysza E. Babiucha”.	745
425	26 maja, notatka wicedyrektora DMO Rozmowa I sekretarza KC PZPR z sekretarzem handlu USA „dotyczyła głównie problematyki międzynarodowej i na jej tle roli Polski, akcentowanej przez obu rozmówców”.	747
426	[przed 27 maja], notatka ambasady w Kolonii Opieka konsularna nad załogami polskich statków morskich w niemieckich portach: „Oddalenie portów morskich od siedziby Wydziału Konsularnego ca 500 km. w jedną stronę z natury rzeczy musi rzutować na pracę Wydziału na tym b. ważnym odcinku naszej działalności”.	750
427	27 maja, szyfrogram ambasady w Tiranie Satyryczny felieton prasy albańskiej, „w którym obarcza się tow. Gierka winą za «totalny kryzys gospodarczy w Polsce»”.	752
428	27 maja, protokół posiedzenia Sekretariatu KC PZPR (z załącznikami) „Sekretariat KC zatwierdził przedstawione propozycje” dotyczące współpracy z partiami socjalistycznymi i komunistycznymi oraz ruchami narodowo-wyzwoleńczymi.	753
429	27 maja, notatka ambasady w Bukareszcie Nauczanie języka polskiego w Rumuni: „W bieżącym roku akademickim polonistykę studiuje 13 studentów”.	765
430	28 maja, szyfrogram ambasadora w Lagos „Wnioskuje o podjęcie starań ulokowania naszych doświadczonych ekspertów w biurach przedstawicieli UNDP” w Beninie, Togo i Nigrze.	769

LISTA DOKUMENTÓW

431	28 maja, szyfrogram ambasady w Ottawie „W nocy z 27 na 28 oddano do budynku Konsulatu Generalnego w Montrealu 2 lub 3 strzały z broni palnej”.	770
432	28 maja, notatka Departamentu I MSW Negatywne opinie grup rabinackich o działaniach władz PRL w sprawie cmentarzy żydowskich na terenie Polski.	771
433	[przed 29 maja], notatka GKFiS oraz Wydziału Organizacji Społecznych, Sportu i Turystyki KC PZPR Stan przygotowań do igrzysk olimpijskich: „W okresie ostatniego roku Igrzyska XXII Olimpiady w Moskwie stały się jednym z zasadniczych problemów konfrontacji politycznej na linii Wschód-Zachód”.	773
434	29 maja, szyfrogram ambasadora w Pekinie „Ostatnio chińskie środki masowej informacji [...] rozszerzyły zakres i częstotliwość pozytywnych lub obiektywnych informacji o państwach wspólnoty socjalistycznej”.	778
435	29 maja, szyfrogram ambasadora w Hadze Decyzja o odwołaniu występów Teatru Ósmego Dnia w Holandii „wywołała przykre reperkusje”.	780
436	29 maja, okólnik p.o. dyrektora Centrum Informacji Wytyczne do rozmów o warszawskim spotkaniu sekretarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji: „Odegrało dużą, pozytywną rolę w utrwalaniu odprężenia w Europie”.	780
437	29 maja, szyfrogram ambasadora w Lagos Zdaniem przewodniczącego Najwyższej Rady Sportu w Afryce „dyplomacja amerykańska wywarła na kraje afrykańskie, a zwłaszcza najmniej rozwinięte, niesłychanie silną presję polityczną” w sprawie ich udziału w igrzyskach olimpijskich.	782
438	29 maja, notatka ambasadora w Londynie Sugestie reakcji na brytyjską notę dotyczącą posiadania broni palnej przez misje dyplomatyczne w Wielkiej Brytanii.	783
439	29 maja, notatka Wydziału Pracy Ideowo-Wychowawczej KC PZPR „Trzydziesta rocznica Układu Zgorzeleckiego stwarza dogodną okazję do szerokiej politycznej manifestacji przyjaźni między narodami Polski i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”.	784
440	30 maja, szyfrogram ambasadora w Paryżu Ustalenia w sprawie wizyty przedstawiciela Światowego Kongresu Żydów w Polsce.	788

LISTA DOKUMENTÓW

441	30 maja, szyfrogram ambasady w Waszyngtonie Rozmowy ministra zdrowia i opieki społecznej „pozwoliły na szeroki pogląd i ocenę stanu współpracy w dziedzinie nauk medycznych. Strona amerykańska wysoko ją ocenia i potwierdza zainteresowanie dalszym szerokim jej rozwojem”.	789
442	30 maja, szyfrogram stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku „Czynimy intensywne starania o zmniejszenie naszej składki o około milion dolarów rocznie w samym ONZ”.	790
443	30 maja, okólnik wicedyrektora Departamentu Łączności Zagrożenie bezpieczeństwa placówek: „Posiadamy dane, że z inspiracji Amerykanów przerzucono na teren Europy kilka grup wyszkolonych terrorystów kubańskich”.	791
444	31 maja, szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku Kardynał John Król „z zainteresowaniem obserwuje próby poprawy ekonomicznej sytuacji w Polsce i utrzymania dobrych stosunków bilateralnych PRL–USA”.	792
445	31 maja, szyfrogram ambasadora w Ottawie „Rozmowy z premierem i ministrem rozwoju gospodarczego [prowincji Manitoba] rzeczowe, poświęcone głównie możliwościom rozszerzenia współpracy gospodarczej i handlu ich prowincji z Polską”.	794
446	31 maja, okólnik ministra spraw zagranicznych Polecenie wspierania radzieckich działań propagandowych w związku z igrzyskami olimpijskimi.	795
447	31 maja, szyfrogram ambasady w Budapeszcie do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów Trudności w polsko-węgierskiej wymianie handlowej: „mają zastrzeżenia techniczne oraz nie akceptują ceny”.	796
448	31 maja, notatka informacyjna Wizyta wiceministra Kułagi w Kuwejcie: „W stosunkach z Kuwejtem należy uwzględnić zarówno potencjał finansowy tego kraju, jego gotowość rozszerzenia współpracy z KS-ami, ale jednocześnie dużą ostrożność w angażowaniu środków finansowych”.	797
449	31 maja, notatka informacyjna Wpływ spotkania sekretarza generalnego KC KPZR z prezydentem Francji „na kształtowanie atmosfery stosunków międzynarodowych zależeć będzie przede wszystkim od reakcji czynników oficjalnych i opinii publicznej świata na tę trójstronną inicjatywę”.	800

LISTA DOKUMENTÓW

450	31 maja, notatka Gabinetu Ministra (z załącznikiem) Spotkanie przedstawicieli MSZ i MHZiGM w sprawie współpracy międzyresortowej: potrzeba „zapewnienia konsekwentnych działań, wg kompetencji, umożliwiających pełną i skuteczną realizację ustaleń przyjętych na spotkaniu”.	803
451	[po 31 maja], notatka Gabinetu Ministra Decyzje ministra spraw zagranicznych podjęte na posiedzeniu Kolegium MSZ dotyczące stosunków PRL z Węgrami, Szwecją i Izraelem.	808
452	2 czerwca, szyfrogram ambasadora w Dar es Salaam Rozmowa z prezydentem Tanzanii: „Dialog mimo kryzysów trzeba koniecznie utrzymać”.	810
453	2 czerwca, szyfrogram wiceministra Czyrka do ambasadora w Madrycie i szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Zdystansowane stanowisko w sprawie prośby wdowy po prezydencie Chile o pomoc w uzyskaniu audiencji u papieża.	811
454	2 czerwca, szyfrogram wiceministra Czyrka do ambasadora w Kolonii Instrukcja w sprawie działań dotyczących orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w Karlsruhe i aktywności organizacji ziomkowskich.	812
455	3 czerwca, okólnik p.o. dyrektora Centrum Informacji Bieżące wydarzenia w polskiej polityce zagranicznej.	814
456	3 czerwca, szyfrogram ambasadora w Kolonii W rozmowie z ministrem spraw zagranicznych RFN „stwierdziłem, że liczymy na jego pomoc w ostatecznej decyzji udzielenia kredytu”.	815
457	3 czerwca, szyfrogram dyrektora Departamentu II do ambasady w Phenianie Inicjatywy nawiązania kontaktów z PRL podejmowane przez Koreę Południową: „We wszystkich tych przypadkach zajęliśmy negatywne stanowisko”.	817
458	3 czerwca, szyfrogram ambasadora w Paryżu Pielgrzymka Jana Pawła II do Francji: „Elementy polskie istotnie przewijały się w zdecydowanej większości wystąpień papieża”.	819
459	3 czerwca, protokół posiedzenia egzekutywy POP polskich placówek we Francji Wyjazdy turystyczne do PRL: „turystyka stanowi ogromne źródło dewiz, niestety nie wykorzystane przez nas”.	821

LISTA DOKUMENTÓW

460	4 czerwca, szyfrogram wiceministra Kułagi do stałego przedstawiciela przy ONZ w Nowym Jorku	824
	Instrukcja do rozmowy z sekretarzem generalnym: „Prosimy także wysłuchać poglądy W. na temat ważniejszych aktualnych wydarzeń międzynarodowych”.	
461	4 czerwca, szyfrogram dyrektora DPWKiN do ambasadora w Kolonii Wątpliwości w sprawie ewentualnego udziału strony polskiej w kongresie naukowym w Garmisch-Partenkirchen.	825
462	4 czerwca, sprawozdanie wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej	826
	Obrady IX sesji Polsko-Amerykańskiej Komisji ds. Handlu: „Sekretarz Klutznick oświadczył przy tym, że polityka USA w stosunku do Polski pozostaje bez zmian”.	
463	4 czerwca, notatka I sekretarza KW PZPR w Warszawie	832
	Rozmowy przeprowadzone w Jugosławii z prezydium KC ZKJ: „Ocena – Tow. Mikulić zaprezentował się jako człowiek kompetentny, zaangażowany, pryncypialny i szczerzy w rozmowie”.	
464	4 czerwca, notatka dyrektora Departamentu IV i zastępcy kierownika Urzędu do Spraw Wyznań (z załącznikiem)	836
	Spotkanie wiceministra Czyrka z szefem Zespołu Stolicy Apostolskiej ds. Stałych Kontaktów Roboczych z Rządem PRL w sprawie bieżących wydarzeń międzynarodowych: „Druga część rozmowy dotyczyła polskiego wydania «Observatore Romano»”.	
465	6 czerwca, szyfrogram ambasady w Phenianie	841
	Dobre przyjęcie delegacji „Trybuny Ludu” w czasie pobytu w KRLD.	
466	6 czerwca, okólnik dyrektora DSiP	842
	„Szczególnie eksponujcie konieczność nadania Spotkaniu w Madrycie konstruktywnego charakteru oraz znaczenie podjęcia na nim decyzji w sprawie zwołania KOMiR”.	
467	6 czerwca, szyfrogram wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej do ambasady w Bagdadzie	844
	Oferta sprzedaży uzbrojenia do Iraku: „Informujcie o zainteresowaniu w finalizowaniu transakcji”.	
468	7 czerwca, szyfrogram ambasady w Vientiane	845
	Interwencja ambasadora ZSRR w sprawie zachowania obywateli polskich w Laosie: „Przedstawił ustnie i na piśmie skandal, jaki miał miejsce w dniu 9 maja br.”.	

LISTA DOKUMENTÓW

469	7 czerwca, pilna notatka Wizyta ministra spraw zagranicznych w NRD „pozwoliła przedyskutować szereg spraw dwustronnych dot. realizacji postanowień ze spotkań tow. E. Gierka z tow. E. Honeckerem, a także przedstawić niektóre nasze propozycje zmierzające do dalszego zacieśnienia współpracy z NRD w różnych dziedzinach”.	847
470	9 czerwca, szyfrogram kierownika WZ KC PZPR do ambasadora w Berlinie Prośba o analizę wykorzystywania w propagandzie NRD wydarzeń dotyczących historii Prus.	854
471	11 czerwca, okólnik dyrektora Departamentu IV Przeciwdziałanie ewentualnej rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Polsce: „Podkreślajcie, iż powszechnie wiadomo, że w Polsce nie ma ani jednego więźnia politycznego”.	855
472	11 czerwca, szyfrogram ambasadora w Berlinie „Nie zanotowaliśmy wrogich wypowiedzi w odniesieniu do Polski” podczas niemieckiego zjazdu katolików w Berlinie Zachodnim.	856
473	11 czerwca, szyfrogram ambasady w Londynie do wiceministra handlu zagranicznego i gospodarki morskiej Rozmowy kredytowe w sprawie uzyskania „nowej linii kredytowej 85 mln dolarów na zakup zboża brytyjskiego”.	857
474	11 czerwca, szyfrogram wiceministra Kulagi do ambasadora w Islamabadzie Niezrealizowana koncepcja wizyty ministra spraw zagranicznych Pakistanu w Polsce.	858
475	12 czerwca, szyfrogram ambasadora w Paryżu Korespondent „New York Times” w Paryżu „wybiera się na Olimpiadę do Moskwy i pragnie jednocześnie zrealizować dawno zapowiadaną i kilkakrotnie odkładaną podróż do Polski”.	859
476	12 czerwca, szyfrogram ambasadora w Kolonii Trudności w uzyskaniu kredytów w RFN – jedyną możliwością zabezpieczenie surowcowe.	860
477	13 czerwca, szyfrogram stałego przedstawicielstwa przy Biurze ONZ w Genewie Według oceny wicedyrektora Departamentu Międzynarodowych Organizacji „27 sesja Rady UNDP przebiega w spokojnej atmosferze”.	863

LISTA DOKUMENTÓW

478	13 czerwca, szyfrogram dyrektora Departamentu IV do ambasadora w Kolonii	864
	Instrukcja dotycząca ewentualnej pielgrzymki Jana Pawła II do RFN: „Obserwujcie nadal zabiegi bońskie w sprawie wizyty papieża”.	
479	13 czerwca, szyfrogram wiceministra Czyrka do szefa misji wojskowej w Berlinie Zachodnim	865
	Instrukcja w sprawie polskiego udziału w imprezach kulturalnych i naukowych: „nie powinniśmy godzić się na nasz udział w przedsięwzięciach [...] na terenie BZ, w których występują przedstawiciele władz RFN”.	
480	14 czerwca, notatka informacyjna	866
	„Wizyta Ministra Spraw Zagranicznych Norwegii, pierwsza w tym roku wizyta szefa dyplomacji z kraju NATO-wskiego, była okazją do zaprezentowania na wysokim politycznym szczeblu naszego stanowiska wobec podstawowych problemów międzynarodowych”.	
481	16 czerwca, szyfrogram ambasady w Phenianie	870
	Oświadczenie władz KRLD w sprawie ruchu państw niezaangażowanych.	
482	16 czerwca, szyfrogram ambasadora w Moskwie	872
	Śledztwo w sprawie działalności przemytniczej członka rodziny jednego z pracowników polskiej służby dyplomatycznej: „Gospodarze podkreślają, że sprawa [...] ma charakter bezprecedensowy, jeśli idzie o wykorzystanie paszportu dyplomatycznego do celów przemytniczych i spekulacyjnych na tak wielką skalę”.	
483	16 czerwca, szyfrogram ambasadora w Addis Abebie	873
	W wyniku rywalizacji handlowej między Polską a Bułgarią „PEZETEL w sposób fatalny przegrał przetarg na opryski bawełny w Etiopii”.	
484	16 czerwca, szyfrogram ambasadora w Hadze	875
	Interwencja premiera Holandii w sprawie organizacji holenderskiej wystawy w muzeum oświęcimskim.	
485	16 czerwca, notatka WZ KC PZPR	876
	Spotkanie delegacji partyjnych z krajów socjalistycznych w sprawie działań Komunistycznej Partii Chin: „XI «Interkit» przebiegał w dobrej, konstruktywnej i partyjnej atmosferze. Było to spotkanie ze wszech miar na czasie i bardzo pożyteczne”.	

LISTA DOKUMENTÓW

486	[przed 17 czerwca], projekt instrukcji BP KC PZPR [?] dla delegacji polskiej na XXXIV sesję RWPG Delegacja „zgłosi gotowość PRL przeznaczenia części swych zasobów surowcowych dla potrzeb krajów RWPG”.	880
487	17 czerwca, szyfrogram ambasady w Kopenhadze Interwencja w sprawie oznaczania polskich granic przez linie lotnicze SAS.	884
488	18 czerwca, szyfrogram ambasady w Waszyngtonie Doradca ds. bezpieczeństwa narodowego USA „oświadczył, że – prezydent Carter osobiście podjął decyzję o przyznaniu Polsce dodatkowej kwoty 50 mln. dol. w ramach kredytów gwarantowanych przez CCC”.	885
489	18 czerwca, szyfrogram wiceministra Czyrka do ambasadora w Kolonii Ustalenia w sprawie dogodnego dla SPD terminu ewentualnej wizyty przedstawicieli episkopatu RFN w Polsce.	887
490	19 czerwca, notatka Departamentu IV [?] „Realizacja polityki polskiej wobec Republiki Federalnej Niemiec przebiega w warunkach rosnącej międzynarodowej pozycji tego państwa, co staje się istotnym i trwałym elementem sytuacji europejskiej i światowej”.	888
491	19 czerwca, pismo ambasady w Londynie Protest Afrykańskiego Kongresu Narodowego przeciwko przyjazdowi do Polski południowoafrykańskiego chirurga Mariusa Barnarda: „reżim południowoafrykański wykorzystuje naukowców i specjalistów o ustalonej renomie międzynarodowej dla wyjścia z izolacji”.	900
492	19 czerwca, notatka konsula generalnego w Leningradzie Przebieg wizyt w Estońskiej i Łotewskiej Socjalistycznej Republice Radzieckiej.	901
493	20 czerwca, raport półroczny ambasady w Katmandu (fragmenty) Bilateralne stosunki polityczne: „W okresie sprawozdawczym nie odnotowano żadnych wydarzeń ani też nie występowano z inicjatywami w tym zakresie”.	905
494	23 czerwca, szyfrogram ambasadora w Kolonii „Szef Urzędu Kanclerskiego Huonker przekazał mi dziś dwie propozycje Schmidta terminu spotkania z tow. Gierkiem w Hamburgu”.	908
495	23 czerwca, szyfrogram ambasadora w Kabulu Rozmowa z ambasadorem ZSRR o rotacyjnym wycofaniu wojsk radzieckich z Afganistanu: „Wycofuje się wojsko o sile jednej dywizji”.	910

LISTA DOKUMENTÓW

496	23 czerwca, szyfrogram wicedyrektora DPWKiN do ambasadora w Hadze Negatywne stanowisko w sprawie planów przyjazdu Stanisława Barańczaka do Holandii: „B. nie spełnia kryteriów, jakim powinien zadośćuczynić reprezentant naszego kraju i naszej kultury”.	911
497	24 czerwca, szyfrogram ambasadora w Paryżu Ustalenia w sprawie przyznawania statusu uchodźcy obywatelom polskim przez władze francuskie.	912
498	24 czerwca, szyfrogram ambasadora w Brasilii Trudności w sprawie planowanego zawarcia konwencji konsularnej: „W przypadku przeciągania się odpowiedzi będzie to równoznaczne z odmową”.	914
499	24 czerwca, szyfrogram wicedyrektora Departamentu IV do ambasadora w Hadze „Sprawa dysydentów była poruszona przez burmistrza Amsterdamu bardzo marginesowo”.	915
500	24 czerwca, szyfrogram konsula generalnego w Nowym Jorku Wiceprzewodniczący Światowego Kongresu Żydów „poinformował o dużym zainteresowaniu, częstych dyskusjach i nastrojach oczekiwania w środowiskach żydowskich USA na dalszą poprawę w stosunkach PRL–Żydzi, PRL–Izrael”.	916
501	24 czerwca, szyfrogram szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Informacje księdza Stanisława Dziwisza o spotkaniu papieża z prezydentem USA: „Rozmowa – bardzo sympatyczna i o dużym znaczeniu”.	917
502	24 czerwca, szyfrogram ambasadora w Lizbonie Szef kancelarii prezydenta Portugalii „interesował się przyczynami, dla których kraj nasz i E. Gierek dysponują znacznymi możliwościami dialogu”.	918
503	25 czerwca, szyfrogram ambasady w Kopenhadze W prasie duńskiej „ukazał się niezwykle parszywy artykuł o naszym kraju pod tytułem «Polska buduje miasto, gdzie będą mieszkali tylko Żydzi»”.	920
504	25 czerwca, szyfrogram dyrektora Departamentu IV do ambasadora w Kolonii „Ambasada RFN wystąpiła «z nieoficjalnym» zapytaniem, jak widzielibyśmy przyznanie profesorowi Gieysztorowi Bundesverdienstkreuz”.	921

LISTA DOKUMENTÓW

505	25 czerwca, notatka informacyjna Pobyłt wiceministra spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii w PRL: „Konsultacje odbyły się na prośbę strony brytyjskiej i miały charakter nieoficjalny”.	922
506	26 czerwca, szyfrogram ambasady w Waszyngtonie Raport w sprawie przestrzegania Aktu końcowego KBWE: „W poszczególnych koszykach w częściach dotyczących Polski obecny raport zawiera na ogół bardziej wyważone i mniej krytyczne oceny”.	927
507	26 czerwca, notatka informacyjna Celem wizyty ministra spraw zagranicznych Danii w Polsce „było podtrzymanie polsko-duńskiego dialogu politycznego, szczególnie istotne w obecnej sytuacji międzynarodowej”.	929
508	27 czerwca, szyfrogram dyrektora Departamentu IV do szefa Zespołu ds. Stałych Kontaktów Roboczych ze Stolicą Apostolską Pogłoski dotyczących transferu Zbigniewa Bońska do AS Roma.	935
509	27 czerwca, okólnik dyrektora Departamentu Łączności „Mamy sprawdzone dane, że w niektórych placówkach znajdują się nie w pełni sprawne systemy alarmowe”.	936
510	27 czerwca, notatka kierownika Wydziału Planowania i Analiz Gospodarczych KC W czasie wizyty premiera PRL w Austrii kanclerz Kreisky „wyraził zainteresowanie strony austriackiej utrzymaniem dobrych stosunków z Polską”.	937
511	28 czerwca, notatka Departamentu II Rozmowy z delegacją MSZ Kampuczy: „Pod względem ogólnego przygotowania poziom członków delegacji był nierówny, chociaż biorąc pod uwagę sytuację kadrową KRL delegacja reprezentowała lepszy poziom, niż można by się spodziewać”.	940
512	30 czerwca, okólnik dyrektora Departamentu Konsularnego „Polonijne Forum Gospodarcze 80 zgromadziło 131 przedstawicieli Polonii z 18 krajów. Ogółem wzięło w nim udział około 400 osób”.	943
513	[czerwiec], notatka Wydziału Zagranicznego, Wydziału Przemysłu, Budownictwa i Transportu, Wydziału Handlu i Finansów oraz Wydziału Pracy Ideowo-Wychowawczej KC PZPR Sprawa pracowników polskich zatrudnionych za granicą: „Należy ściśle przestrzegać zasady obejmowania szkoleniem ideologiczno-politycznym wszystkich pracowników przed ich wyjazdem z kraju”.	945

